

UPDATE Kennisbank Diversiteit en Emancipatie (IDEM Stedelijk expertisecentrum voor inclusie, discriminatie en (lhbtiq+) emancipatie) – april 2024

TITEL: Ruimte voor meiden op Zuid : Een ontwerpgericht onderzoek naar de Veiligheidsbeleving van meiden in de openbare ruimte

AUTEUR(S): Schram, K.

Doff, W.

Fischer, T.

Slingerland, G.

Zuiderwijk, L.

UITGAVE: Rotterdam : Kenniswerkplaats Leefbare Wijken, 2024

SAMENVATTING: Een ontwerpgericht onderzoek naar de veiligheidsbeleving van meiden in de openbare ruimte in Rotterdam Zuid. Het onderzoek is gestart met een meta-analyse van de literatuur die beschikbaar is over factoren die het gevoel van veiligheid in de buitenruimte beïnvloeden van vrouwen uit de leeftijdscategorie 12-18 jaar. In het literatuurreview is internationaal onderzoek betrokken naar de beleving van de openbare ruimte in het algemeen. Vervolgens is ingezoomd op de populatie jonge vrouwen in Westerse samenlevingen. In totaal zijn 166 artikelen in de analyse betrokken. De bevindingen uit het literatuurreview zijn aangevuld met 25 straatinterviews. Interviews zijn afgenomen op verschillende locaties in Rotterdam-Zuid door meiden van Chicks and The City (CATC) en vertaald naar een podcast. In de straatinterviews met meiden en informele gesprekken met (jeugd-)professionals in Rotterdam-Zuid is de openbare ruimte rond Zuidplein naar voren gekomen als locatie waar zich factoren voordoen die gevoelens van onveiligheid in de handwerken. Dat Zuidplein prominent in beeld is gekomen, laat zich niet alleen verklaren door de mate waarin negatieve factoren zich er voordoen, maar ook door de centrale rol die deze omgeving speelt in de dagelijkse activiteiten van meiden uit Rotterdam-Zuid. Het is niet alleen een winkelcentrum dat ze graag bezoeken, maar ook een belangrijk knooppunt van verschillende soorten openbaar vervoer waarmee ze zich tussen huis, school en werk bewegen. Het literatuurreview en de straatinterviews met meiden uit de doelgroep hebben inzichten opgeleverd die zijn vertaald naar meer algemene ontwerpprincipes; te hanteren uitgangspunten bij het ontwerp en beheer van (fysieke en sociale) interventies die tot doel hebben de veiligheidsbeleving van adolescente meiden in de openbare ruimte te bevorderen. Het gaat om:

Ontwerpprincipe 1: Zorg voor betekenisvolle plekken in de openbare ruimte die multifunctioneel gebruikt kunnen worden.

Ontwerpprincipe 2: Houd er rekening mee dat culturele en normatieve kaders waarmee de jonge meiden opgroeien van invloed zijn op hun type en mate van gebruik van de openbare ruimte.

Ontwerpprincipe 3: Zorg voor vanzelfsprekend, zichtbaar toezicht door mensen ('ogen op straat').

Ontwerpprincipe 4: Zorg voor zichtlijnen, verlichting en toegankelijkheid (ook uitgangen!).

Ontwerpprincipe 5: Herken de copingstrategieën en -tactieken van jonge meiden.

Participatieprincipe 1: Geef in een project de tijd om warme relaties op te bouwen of aan te haken op een bestaand netwerk

Participatieprincipe 2: Ga naar de jonge meiden toe, verplaats je in hun leefwereld en werk vanuit wederkerigheid.

LINK: <https://www.eur.nl/essb/media/119652>

TREFWOORDEN: Rotterdam

Multiculturele samenleving

Recreatie

Wijken

Etnische minderheden

Vrouwen

Meisjes

TITEL: Kanselijkheid in Selectie en Assessment : Een labstudie naar de effectiviteit van structurering om kanselijkheid voor etnisch-cultureel diverse sollicitanten te recente onderzoeksbevindingen

AUTEUR(S): Odijk, M.

Hiemstra, A.

Born, M.Ph.

UITGAVE: Rotterdam : Erasmus Universiteit Rotterdam, 2024

SAMENVATTING: Rapport van een laboratoriumstudie uitgevoerd onder HR-professionals naar de waarde van objectief selecteren. Het onderzoek is uitgevoerd door de door de Erasmus Universiteit in opdracht van het ministerie van SZW. Het onderzoek is een vervolg op de pilot nudging in werving en selectie van het programma Voor een Inclusieve Arbeidsmarkt (VIA). In deze pilot heeft het ministerie van SZW samen met 19 werkgevers en TNO de toepasbaarheid en effectiviteit van de invoering van objectief werven en selecteren onderzocht. Deze laboratoriumstudie richt zich op twee van de drie interventies uit de TNO -pilotstudie, namelijk 'Objectievere briefselectie' (nudge 2) en 'Gestructureerd interviewen' (nudge 3). Studie 1: Objectievere briefselectie In studie 1 werden 127 werkzoekenden uitgenodigd om te solliciteren op een fictieve vacature voor een retail management traineeship. Het onderzoek bevatte twee sollicitatiemethoden: het traditionele cv en een gestructureerd (vragen) formulier dat was ontwikkeld voor de pilotstudie 'Objectievere briefselectie'. De ingestuurde sollicitaties werden door 112 HR-professionals beoordeeld op hun baangeschiktheid voor de traineeship-vacature. Op deze manier konden de auteurs bestuderen of solliciteren via het traditionele cv of via het gestructureerde formulier (de interventie) een verschil in beoordeling zou opleveren (onderzoeksvraag 1). Om inzicht te krijgen in het werkzame mechanisme van de interventie (onderzoeksvraag 2) werden de HR-professionals per sollicitant bevraagd aan te geven hoe leuk zij hen vonden en in hoeverre zij hen op zichzelf vonden lijken. Bovendien kregen zij een aantal vragen over hun eigen persoonlijke overtuigingen, zoals de motivatie om onbevooroordeeld te zijn, hun opvattingen over diversiteiten hun opvattingen over aanwezige statusverschillen tussen etnisch-culturele groepen in de samenleving. De resultaten van de studie lieten zien dat het gebruik van gestructureerde formulieren, vergeleken met het traditioneel beoordelen van het cv, leidt tot meer gelijkwaardige en consistentere beoordelingen van sollicitanten: Het beoordelen van sollicitanten via het gestructureerde formulier vermindert de invloed van toevallige beoordelingsverschillen (ruis) en van systematische verschillen (bias) tussen individuele HR-professionals. Zo bleek dat bij het beoordelen via het gestandaardiseerde formulier waargenomen gelijkheid (similarity bias) minder invloed had op de baan-geschiktheidsscores die beoordelaars toekenden aan etnisch-cultureel diverse sollicitanten dan via het traditionele cv. Naast het

daadwerkelijk bevorderen van kansengelijkheid via het gestructureerde formulier is de acceptatie van deze interventie door HR-professionals van belang die overwogen om de interventie in te zetten in selectieprocedures. Daarnaast is ook de acceptatie door sollicitanten van belang. De auteurs stelden daarom 127 sollicitant-deelnemers en nog een groep van 101 sollicitanten die niet waren beoordeeld door HR-professionals, een aantal extra vragen over de door hen ervaren eerlijkheid van het gestandaardiseerde formulier en het traditionele cv. Van deze in totaal 228 deelnemers hadden 171 sollicitanten geen migratieachtergrond en 57 sollicitanten een niet-Westerse migratieachtergrond. De sollicitant-deelnemers bleken overwegend positief te zijn over het gestandaardiseerde formulier (de gestructureerde sollicitatiemethode). Daarnaast bleken sollicitanten met een niet-Westerse migratieachtergrond negatiever te oordelen over de eerlijkheid en voorspellende waarde van het traditionele cv dan sollicitanten zonder migratieachtergrond. Alle sollicitanten oordeelden echter op een vergelijkbare, positieve manier over de eerlijkheid van het gestandaardiseerde formulier (de interventie). Conclusie: De bevindingen van studie 1 bevestigen de resultaten van de TNO-pilotstudie en van eerdere wetenschappelijke publicaties, die laten zien dat gestructureerde selectiemethoden betrouwbaarder en meer valide selectie-instrumenten zijn dan ongestructureerde methoden zoals een beoordeling op basis van het traditionele cv. Studie 1 toont bovendien aan dat het gestructureerde formulier acceptabeler is voor sollicitanten met en zonder migratieachtergrond dan het traditionele cv, dat vooral minder wordt geaccepteerd door sollicitanten met een migratieachtergrond. Studie 2: Gestructureerd interviews. Aan studie 2 deden 165 HR-professionals mee, waaronder ook alle professionals uit studie 1. In deze studie werd de effectiviteit nagegaan van gestructureerde versus ongestructureerde interviewmethoden. Dit gebeurde met behulp van fictieve sollicitatie-interviews (video's met fictieve sollicitanten). Voor de gestructureerde manier van interviewen werd de handleiding uit de TNO-pilotstudie gebruikt (nudge 3). De opzet van de ongestructureerde manier van interviewen was gebaseerd op inzichten uit eerder gepubliceerd wetenschappelijk onderzoek naar de manier waarop sollicitatiegesprekken doorgaans worden gevoerd. Met behulp van feedback van ervaren HR-professionals werd de opzet van het ongestructureerde interview verder uitgewerkt. De fictieve sollicitanten werden gespeeld door acteurs met verschillende etnisch-culturele profielen. Een mannelijke en een vrouwelijke acteur speelden de rol van kandidaten met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond en twee andere acteurs speelden een mannelijke en een vrouwelijke Nederlandse kandidaat zonder migratieachtergrond. Voor de fictieve Marokkaans-Nederlandse kandidaten werd aan de hand van drie kenmerken (zogenoemde etnisch-culturele identifiers), namelijk naam, type organisatie (affiliatie) waarvoor eerder was gewerkt, en tweede taal-beheersing, gevarieerd hoe sterk het etnisch-culturele profiel van de kandidaat tot uiting kwam in het interview. In alle gevallen, dat wil zeggen ongeacht het al dan niet hebben van een migratieachtergrond, speelden de acteurs een kandidaat die de rol had van een voor de functie 'net voldoende' geschikte kandidaat. Daarnaast speelde een andere acteur steeds de HR-professional (de interviewer). HR-deelnemers bekeken elk één sollicitatie-interview, waarna zij de fictieve sollicitant die zij in het sollicitatie-interview hadden gezien op zijn of haar baangeschiktheid beoordeelden. De resultaten lieten zien dat de beoordelingen van de ongestructureerde interviews erg uiteenliepen. Marokkaans-Nederlandse sollicitanten met een minder uitgesproken etnisch-cultureel profiel (op basis van naam, type organisatie (affiliatie) waarvoor eerder was gewerkt, en tweede

taal-beheersing) werden significant hoger beoordeeld dan het daadwerkelijke beoogde profiel van een 'net voldoende' geschikte kandidaat, dan de sollicitant zonder migratieachtergrond en dan de Marokkaans-Nederlandse sollicitant met een uitgesproken etnisch-cultureel profiel. Dit effect trad niet op bij het gestructureerde interview, waarbij iedere sollicitant gemiddeld dezelfde (bedoelde 'net voldoende') score ontving van de HR-deelnemers. De persoonlijke motivatie van HR-professionals om onbevooroordeeld te reageren had alleen effect op de beoordeling bij het ongestructureerde interview: Deze motivatie verklaarde de beoordeling van de kandidaten met een migratieachtergrond die een minder uitgesproken etnisch-cultureel profiel hadden. De persoonlijke motivatie om onbevooroordeeld te zijn, had daarentegen geen effect op de beoordelingen bij het gestructureerde interview. Tot slot lieten de resultaten zien dat de ongestructureerde en de gestructureerde interviewmethoden beide vatbaar waren voor het effect van waargenomen gelijkheid (similarity). Deze gelijkheidsbias hield in dat beoordelaars hogere baangeschiktheidsscores toekenden aan sollicitanten die ze op zichzelf vonden lijken, maar het effect had niets te maken met de etnisch-culturele profilering van sollicitanten. Conclusie: De fictieve kandidaten in de sollicitatievideo's hadden hetzelfde, bedoelde, kwalificatieniveau voor de baan (hier was van tevoren op gecontroleerd). Hierdoor kon worden aangetoond dat in het ongestructureerde interview de persoonlijke motivatie van HR-deelnemers om onbevooroordeeld te zijn ervoor zorgde dat zij kandidaten met een Marokkaanse-Nederlandse achtergrond juist te hoog beoordeelden, met name als het etnisch-culturele profiel licht tot gemiddeld was via de naam, het type werkervaring (affiliaties) en de tweede taal-beheersing. Met andere woorden, als HR-beoordelaars gemotiveerd waren om niet bevooroordeeld te zijn, gaven zij een hogere geschiktheidsscore aan sollicitanten met een migratieachtergrond. Dit effect viel volledig weg bij structurering. Algemene discussie en conclusie: Op basis van het huidige onderzoek kan het volgende worden gesteld: Structurering van het selectieproces leidt tot gelijkere kansen voor sollicitanten met en zonder een niet-Westerse migratieachtergrond (onderzoeksvraag 1). Populaire selectiemethoden zoals het traditionele cv en ongestructureerde interviews zijn vatbaar voor de invloed van persoonlijke vooroordelen en biases op het beoordelen van sollicitanten. Dit werkt ongelijkheid in de hand. Beide studies laten zien dat structureren helpt om kansgelijkheid van alle sollicitanten, ongeacht hun migratieachtergrond, te vergroten. Beide interventies verminderen de invloed van beoordelaarsbias op het evalueren van sollicitanten met en zonder niet-Westerse migratieachtergrond (onderzoeksvraag 2). De resultaten geven inzicht in het werkzame mechanisme van de interventies: niet alleen toevallige verschillen (ruis) maar ook systematische verschillen (bias) tussen individuele beoordelaars hebben door structurering minder invloed op de beoordeling. Sollicitanten zijn via de interventies dan ook minder overgeleverd aan de grillen en overtuigingen van de beoordelaar. Voorts blijken sollicitanten, ongeacht hun migratieachtergrond, op eenzelfde positieve manier te denken over de eerlijkheid van een objectievere briefselectie. Bovendien blijkt het belangrijk te zijn om selectiemethoden te structureren - zoals via de ontwikkelde interventies - (juist) ook als HR-professionals gemotiveerd zijn om onbevooroordeeld te zijn. De individuele overtuigingen van de beoordelaars, die in zowel het voor- als nadeel kunnen werken van sollicitanten, kleuren het beoordelingsproces dan veel minder. De bevindingen bevestigen de uitkomsten van eerdere wetenschappelijke metastudies die laten zien dat structurering van selectiemethoden de verschillen in baangeschiktheid tussen kandidaten met en

zonder migratieachtergrond vermindert.

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/edaa35be-b100-4a52-91b9-b52c0c84c0fa/file>

KAMERBRIEF: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/02/26/kamerbrief-onderzoek-kanselijkheid-in-selectie-en-assessment>

TREFWOORDEN: Arbeid - Werkgelegenheid

Werving & selectie

Werkgelegenheidsbevordering

Etnische minderheden

Discriminatie

Discriminatiebestrijding

Personeelsbeleid

CODE: 411.24

TITEL: Discriminatiecijfers in 2023 : Een rapport over registraties van meldingen van discriminatie-incidenten door de politie, en meldingen bij antidiscriminatievoorzieningen en andere organisaties in Nederland

AUTEUR(S): Kleef, N. van

Jak, L.

Fiere, B.

UITGAVE: Den Haag / Rotterdam : Movisie / Art.1 , 2024

SAMENVATTING: Negende editie van het landelijke rapport over discriminatie, waarin de cijfers van de politie en de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) samen worden gepresenteerd. Deze editie gaat over het jaar 2023. Daarnaast zijn in dit rapport ook de gegevens opgenomen van andere organisaties die discriminatiemeldingen registreren, zoals het meldpunt voor discriminatie op het internet (Meld.Online Discriminatie), het College voor de Rechten van de Mens de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman. Het blijkt dat in 2023 de politie 8990 incidenten heeft geregistreerd. Dat is 33 procent meer dan in 2022. In de voorgaande jaren was er ook elk jaar een stijging van het aantal geregistreerde incidenten bij de politie te zien. De antidiscriminatievoorzieningen ontvingen 6351 meldingen in 2023. Dat is een stijging van 20 procent ten opzichte van 2022. Het aantal meldingen bij de antidiscriminatievoorzieningen schommelt de laatste jaren. Deze meldingen laten zodoende geen duidelijke lijn zien. Ook is er een forse toename van het aantal meldingen bij Meld.Online Discriminatie, namelijk van 247 meldingen in 2022 naar 483 meldingen in 2023. Bij de andere instanties is sprake van een daling van het aantal meldingen van discriminatie. Het aantal verzoeken om een oordeel bij het College nam af met 13 procent (van 670 naar 581 verzoeken). Het aantal meldingen van ongelijke behandeling bij het College steeg in 2023 daarentegen met 27 procent (van 1811 naar 2293 meldingen). De Nationale Ombudsman registreerde 253 meldingen, wat gelijk staat aan een daling van 11 procent. Het aantal meldingen bij de Kinderombudsman nam af met 27 procent (van 26 naar 19 meldingen). Voorts blijkt uit het rapport dat herkomst (huidskleur, afkomst en nationale of etnische afstamming) de meest voorkomende discriminatiegrond is in meldingen of registraties bij de Politie, antidiscriminatievoorzieningen, Meld.Online Discriminatie, de Nationale Ombudsman en de Kinderombudsman. De meest voorkomende discriminatiegrond bij het College is handicap/chronische ziekte. Daarnaast is de wijze van discriminatie ook opgenomen in dit rapport. Bij de registraties van de politie was in 2023 de meest voorkomende wijze van discriminatie een 'uitlating'. Het betreft 63 procent van de registraties. Het gaat dan bijvoorbeeld over beledigingen of discriminerende opmerkingen, meestal verbaal maar ook

bijvoorbeeld via sociale media. De meest geregistreerde wijze van discriminatie bij de antidiscriminatievoorzieningen was 'omstreden behandeling' (54 procent van de meldingen). Hierbij gaat het om ervaringen waarbij de melders op diverse manieren oneerlijk of anders worden behandeld dan anderen. De antidiscriminatievoorzieningen, het College, de Nationale Ombudsman en de Kinderombudsman registreren ook op welk maatschappelijk terrein de discriminatie zich afspeelt. In 2023 hebben de meeste meldingen bij de antidiscriminatievoorzieningen, net als in 2022, betrekking op de arbeidsmarkt: 20 procent speelde zich hier af. Het kan bijvoorbeeld gaan om discriminatie bij sollicitaties, promotie en ontslag, of om discriminatie in de interacties met leidinggevenden, collega's of klanten. Bij het College heeft 44% van de verzoeken tot een oordeel betrekking op het terrein 'arbeid'. Bij de Nationale Ombudsman kwam het terrein 'politie/justitie' het vaakst voor. Dit terrein omvat niet alleen politie maar ook andere justitie-afdelingen zoals COA en IND. Bij de Kinderombudsman gingen de meeste meldingen, net als in 2022, over het terrein 'onderwijs'. Het aantal registraties van antisemitisme bij de politie nam toe van 549 in 2022 naar 880 afgelopen jaar. Hiervan zijn 126 zaken toe te schrijven aan de oorlog in Israël en de Palestijnse gebieden. Opvallend is ook de forse toename van antisemitische incidenten bij voetbalwedstrijden zoals beledigende en kwetsende leuzen. Het aantal registraties van discriminatie op grond van godsdienst nam eveneens toe met 57 procent, waarbij het in overgrote meerderheid gaat om moslimdiscriminatie. Van de 255 zaken van moslimdiscriminatie hadden er 12 te maken met de oorlog in Israël en de Palestijnse gebieden. Bij antidiscriminatievoorzieningen steeg het aantal meldingen van antisemitisme met 123 procent (van 69 naar 154) en van moslimdiscriminatie met 24 procent (van 230 naar 285).

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/34c15b29-b2c7-40c1-8976-f805eb29aa59/file>

BIJLAGE:

<https://open.overheid.nl/documenten/dde97624-ef96-4bf8-9d32-e45d8cc04dab/file>

TREFWOORDEN: Meldpunten

Discriminatie

Nederland

Klachtbehandeling

Etnische minderheden

Politie-optreden

Racisme

Vrouwen

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Zeeland - West-Brabant

AUTEUR(S): Oul Fakir, N.

UITGAVE: Goes / Tilburg : Anti Discriminatie Bureau Zeeland / RADAR / Politie-eenheid Zeeland - West-Brabant , 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Zeeland-West-Brabant door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of adv's (ADB Zeeland, RADAR, Waalwijk, Dongen, Rucphen, Woensdrecht, Zundert), door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente.

Antidiscriminatievoorzieningen ontvingen 370 meldingen over voorvallen in

Zeeland-West-Brabant, 20 procent meer dan in 2022. De politie registreerde 669 incidenten, een stijging van 47 procent. Alleen het College voor de Rechten van de Mens ontving minder verzoeken om een oordeel uit de regio, namelijk 35, dat zijn er 6 minder dan het jaar ervoor. In de helft van de incidenten die bekend zijn bij politie en in meer dan de helft van de meldingen bij antidiscriminatievoorzieningen gaat het om discriminatie op grond van herkomst/huidskleur. Voorvallen gaan vaak over racistische uitingen, bijvoorbeeld op het werk. Bij antidiscriminatievoorzieningen komen daarna de meeste meldingen binnen over de gronden handicap/chronische ziekte en geslacht. De politie registreerde na herkomst de meeste incidenten op grond van seksuele gerichtheid. Het gaat hierbij onder andere over mensen die vanwege hun seksuele gerichtheid werden uitgescholden of bedreigd.

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2206/?tmstv=1713877038>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2114/?tmstv=1712784276>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2096/?tmstv=1712783824>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Zeeland

Noord-Brabant

Meldpunten

Klachtbehandeling

Homoseksualiteit

Racisme

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Oost-Brabant

AUTEUR(S): Spek, S. van der

UITGAVE: 's-Hertogenbosch : RADAR / Politie-eenheid Oost-Brabant, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Oost-Brabant door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of adv's door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. De adv's in de politie-eenheid Oost-Brabant zijn RADAR, het Meldpunt Discriminatie van de LEV groep, Vizier, het Meldpunt Discriminatie Heusden van Countour de Twern. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. Het aantal meldingen en registraties van discriminatie-incidenten in de regio Oost-Brabant is in 2023 gestegen. Dat blijkt uit de Monitor Discriminatie regio Oost-Brabant 2023. Deze jaarlijkse rapportage bevat cijfers van meldingen bij Discriminatie.nl – het meldpunt van de antidiscriminatievoorzieningen, registraties door de politie en verzoeken om een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens binnen het gebied van de politieregio Oost-Brabant. Antidiscriminatievoorzieningen ontvingen 358 meldingen over een voorval in Oost-Brabant, 59 procent meer dan in 2022. De politie registreerde 618 incidenten, een toename van 66 procent. Alleen het College voor de Rechten van de Mens ontving minder verzoeken om een oordeel uit de regio, namelijk 36: een daling van 4 verzoeken. Meer dan de helft van de meldingen bij antidiscriminatievoorzieningen en geregistreerde incidenten door de politie gaat om discriminatie op grond van herkomst/huidskleur. De antidiscriminatievoorzieningen ontvingen 134 meldingen meer over deze discriminatiegrond dan in 2022. Deze gingen voor een groot deel over twee zaken, namelijk: de poster 'Erik en Annemarie krijgen morgen de sleutel. Omar en Samira niet' van de landelijke overheids campagne over discriminatie op de

woningmarkt, en de uitspraken van de burgemeester van Den Bosch over mensen met een Marokkaanse achtergrond. Bij antidiscriminatievoorzieningen kwamen daarna de meeste meldingen binnen over de gronden handicap/chronische ziekte (41) en seksuele gerichtheid (19). De meeste registraties van de politie gingen verder over over seksuele gerichtheid (203) en antisemitisme (43). Melders bij antidiscriminatievoorzieningen ervaren discriminatie het vaakst op de arbeidsmarkt. Het aantal meldingen op het terrein van collectieve voorzieningen is meer dan verdubbeld (van 29 naar 66). Ook hier kwam de stijging voor een groot deel door meldingen over de hiervoor genoemde poster uit de landelijke overheids campagne tegen woningmarktdiscriminatie. Veel mensen vonden de poster kwetsend en discriminerend. De poster heeft echter ook gezorgd voor een toename van meldingen op het gebied van huisvesting.

LINK: <https://discriminatie.nl/noordbrabant/download/273/?tmstv=1713879194>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2108/?tmstv=1712784158>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2090/?tmstv=1712783698>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Meldpunten

Klachtbehandeling

Noord-Brabant

Racisme

Etnische minderheden

Politie-optreden

Homoseksualiteit

CODE: 001.24

TITEL: Monitor discriminatie 2023 Limburg

UITGAVE: Maastricht : Discriminatie.nl Limburg / Politie-eenheid Limburg, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Limburg door de regionale antidiscriminatievoorziening (ADV Limburg) of Discriminatie.nl Limburg, door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Met Limburg wordt in deze monitor het werkgebied van ADV Limburg bedoeld: alle Limburgse gemeenten, behalve Gennepe, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar en Venray. De cijfers van deze gemeenten zijn niet in de monitor opgenomen. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. In 2023 heeft Discriminatie.nl Limburg 439 meldingen ontvangen van inwoners van aangesloten gemeenten. Een stijging van bijna 20% t.o.v. 2022. Daarvan gaan 390 meldingen over voorvallen in bij ons aangesloten gemeenten, 22 daarbuiten, 12 over voorvallen op landelijk niveau en 15 op sociale media of internet. Daarnaast zijn er 48 eigen waarnemingen gedaan. In totaal heeft Discriminatie.nl Limburg dus 487 discriminatievoorvallen geregistreerd. Voor de politie bedraagt dit aantal 413: een stijging van 25% t.o.v. 2022.

LINK: <https://discriminatie.nl/limburg/download/383/?tmstv=1713879999>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2099/?tmstv=1712783959>

BIJLAGE | : <https://discriminatie.nl/download/2081/?tmstv=1712783215>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Limburg

Meldpunten

Klachtbehandeling

Etnische minderheden

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Regio Rotterdam

AUTEUR(S): Butter, E.

UITGAVE: Rotterdam : RADAR / Politie-eenheid Rotterdam, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Rotterdam door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of adv's (RADAR, Meldpunt Goeree-Overflakkee), door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. In 2023 ontvingen de adv's in regio Rotterdam 483 meldingen van discriminatie, 14 procent meer dan in 2022. Meer dan de helft betreft discriminatie op grond van herkomst of huidskleur. Meldingen van antisemitisme verdrievoudigden tot 3 procent en er zijn ook meer klachten over discriminatie op basis van geslacht en godsdienst (vooral tegen moslims). In ruim de helft van de meldingen (54 procent) betreft het omstrede behandeling en in 38 procent gaat het om vijandige bejegening. Het terrein waarover de meeste meldingen zijn binnengekomen, is de arbeidsmarkt. De politie registreerde 1223 discriminatie-incidenten in 2023, 36 procent meer dan in het jaar daarvoor. Registraties op basis van herkomst vormen meer dan de helft (52 procent) van deze incidenten. Ook zijn er meer registraties gerelateerd aan seksuele gerichtheid, antisemitisme en godsdienst. Bij 71 procent van de incidenten betreft het discriminerende uitlatingen, terwijl in 10 procent van de gevallen geweld gepaard ging met discriminerende uitlatingen. In 2023 ontving het College voor de Rechten van de Mens uit de regio Rotterdam 79 oordeelverzoeken, 17 procent minder dan in 2022. De meeste gaan over discriminatie op basis van herkomst, geslacht en nationaliteit. Verzoekers ervaren vooral discriminatie op de terreinen arbeidsmarkt, sociale bescherming en goederen en diensten. Op basis van de gelijke behandelingswetgeving kan het College beoordelen of er sprake was van discriminatie. Het College gaf bij 22 verzoeken een oordeel, waarbij in 6 gevallen verboden discriminatie werd geconstateerd.

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2179/?tmstv=1713880659>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2111/?tmstv=1712784213>

TREFWOORDEN: Rotterdam

Discriminatie

Rijnmond

Meldpunten

Klachtbehandeling

Zuid-Holland

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Noord-Nederland

AUTEUR(S): Teunissen, K.

Zildzovic, A.

Brinkhof, E.

UITGAVE: Groningen / Leeuwarden / Assen : Discriminatie.nl Groningen / Discriminatie.nl

Fryslân / Discriminatie.nl Drenthe / politie-eenheid Noord-Nederland, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn behandeld in de politie-eenheid Noord-Nederland door de regionale

antidiscriminatievoorzieningen of ADV's, door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers uit 2023 worden vergeleken met die van 2022. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. In 2023 hebben de Meldpunten of antidiscriminatievoorzieningen in Noord-Nederland 601 meldingen geregistreerd. Dit waren er 42 meer ten opzichte van het jaar ervoor (een stijging van 7%). De politie ontving in totaal 639 meldingen, het College voor de Rechten van de Mens 39. Het aantal meldingen waarover het College rapporteert ligt lager dan de meldingen bij politie en Meldpunten, omdat zij enkel rapporteren over de zaken waarin een oordeel wordt gegeven. Vaak zijn deze zaken bekend bij het Meldpunt en is de klacht onder begeleiding van een ADV voorgelegd aan het College. Tegelijkertijd merken de Meldpunten op dat, in de dagelijkse praktijk, men discriminatie eerder associeert met racisme dan met bijvoorbeeld zwangerschapsdiscriminatie of discriminatie wegens burgerlijke staat. Om deze zaken te kunnen veronderstellen zou onderzoek gedaan moeten worden. De discriminatiegronden waarover in 2023 bij de Meldpunten de meeste meldingen werden gedaan zijn racisme (herkomst, huidskleur), handicap/chronische ziekte en seksuele gerichtheid. Bij het ADV betrof bijna de helft van alle meldingen (49%) de discriminatiegrond racisme. Daarmee is racisme de meest gemelde discriminatiegrond. Dit is ook bij de politie het geval: daar waren 44% meldingen van racisme. Racisme is zowel dit jaar als het jaar daarvoor de meest gemelde grond. Redenen hiervoor zijn wellicht de blijvende aandacht binnen de politiek. De discriminatiegrond handicap/chronische ziekte (59 meldingen) werd minder vaak gemeld bij de Meldpunten als het jaar ervoor (een daling van 7%). De politie ontving zeer weinig meldingen over de grond handicap/chronische ziekte, slechts 2%.

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2200/?tmstv=1713949616>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2105/?tmstv=1712784100>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2087/?tmstv=1712783623>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Meldpunten

Klachtbehandeling

Gehandicapten

Etnische minderheden

Friesland

Groningen

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Noord-Holland

AUTEUR(S): Haaften, M. van

UITGAVE: Haarlem : Discriminatie.nl Noord-Holland, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn behandeld in de politie-eenheid Noord-Holland door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of ADV's (Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek-Waterland / Bureau Discriminatiezaken Art.1 Noord-Holland Noord / Bureau Discriminatiezaken Kennemerland), door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers uit 2023 worden vergeleken met die van 2022. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. De drie ADV's hebben in 2022 in totaal 506 klachten

behandeld. In 2022 waren er dat 422. Dat is een stijging van 19 procent ten opzichte van 2022 (landelijke was de stijging 33 procent). op basis van woonplaats melder. De politie in de eenheid Noord-Holland registreerde 666 discriminatie-incidenten in 2022. Dat is een stijging van 19 procent ten opzichte van 2022 (landelijke was de stijging 33 procent)

LINK: <https://onlinetouch.nl/gopuck/monitor-discriminatie-noord-holland-2023?html=true#/2/>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2102/?tmstv=1712784033>

BIJLAGE: <https://discriminatie.nl/download/2084/?tmstv=1712783550>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Meldpunten

Klachtbehandeling

Noord-Holland

Gehandicapten

Etnische minderheden

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Oost-Nederland. Gelderland, Overijssel

UITGAVE: Enschede / Nijmegen / Arnhem / Apeldoorn : Vizier / Artikel 1 Noord-Oost Gelderland / Meldpunt Discriminatie Deventer / Politie-eenheid Oost-Nederland / Openbaar Ministerie, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Oost Nederland door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of adv's (Vizier / Artikel 1 Noord-Oost Gelderland / Meldpunt Discriminatie Deventer) door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. In 2023 is een duidelijke stijging waarneembaar van het aantal meldingen bij antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) ten opzichte van 2022. De ADV's in Oost-Nederland ontvingen gezamenlijk 861 meldingen: een stijging van 30 procent ten opzichte van 2022. Toen ontvingen de ADV's 659 meldingen. De stijging in Oost-Nederland is sterker dan het landelijke stijgingspercentage, aangezien er landelijk 20 procentmeer meldingen zijn ontvangen dan vorig jaar. De stijging is in aantallen vooral zichtbaar in de grond herkomst/huidskleur (+122 meldingen). Procentueel is de stijging het sterkst bij seksuele voorkeur (van 32 naar 61 meldingen, +90%) en nationaliteit (van 18 naar 30 meldingen, +66%). De stijging van meldingen bij de politie zet ook dit jaar verder door: dit jaar zijn er meer dan 1300 meldingen uit de regio Oost-Nederland. De politie ontving in 2022 1036, en in 2021 nog 958 meldingen. De stijging is 32 procent, een sterker percentage dan de afgelopen jaren. De gronden die in percentage het hardst zijn gestegen, zijn antisemitisme (van 40 naar 92, 130 procent) en geslacht (van 7 naar 16, 128 procent). Maar de grootste grond blijft herkomst/huidskleur, deze maakt met 635 meldingen in 2023 bijna de helft van het totaal aantal meldingen uit. Van alle meldingen die bij de politie zijn gedaan, gaan de meeste over discriminerende uitlatingen, zoals schelden en intimideren. In 2023 gaat het om 906 meldingen, 66 procent van het totaal aantal meldingen. Opvallend is dat er, ondanks het hoger aantal meldingen, ten opzichte van 2022 juist een lichte daling heeft plaatsgevonden van het aantal meldingen over weigering. Het aantal verzoeken om oordeel van het College voor de Rechten van de Mens is dit jaar vergelijkbaar met dat van vorig jaar (in 2023 93 oordelen, in 2022 waren het er 92). In 2023 is er in totaal over twintig zaken van inwoners uit Oost-Nederland een oordeel uitgesproken. Hiervan was er in twaalf gevallen sprake van (deels) verboden onderscheid met de wet. De andere zaken zijn bijvoorbeeld niet in behandeling genomen, teruggetrokken of nog niet op de zitting geweest. In Oost-Nederland waren de gronden van de zaken die op

zitting zijn geweest: geslacht (8), handicap/chronische ziekte (5), leeftijd (4) en herkomst (3).

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2210/?tmstv=1714034125>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Meldpunten

Klachtbehandeling

Etnische minderheden

Overijssel

Gelderland

CODE: 001.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Haaglanden & Hollands Midden

AUTEUR(S): Zandvliet, A.

UITGAVE: Den Haag : Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding, 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Den Haag of de regio Haaglanden & Hollands Midden door de regionale antidiscriminatievoorzieningen of adv's (Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding en de antidiscriminatievoorziening Den Haag Meldt), door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. De cijfers geven inzicht in de aard en omvang van de geregistreerde discriminatie in alle gemeenten binnen de regio's Haaglanden en Hollands Midden. In 2023 hebben zij samen in totaal 1.827 gevallen (635 door de antidiscriminatievoorzieningen en 1.140 door de politie) geregistreerd over ervaren en gesignaleerde discriminatie, een forse stijging (20%) ten opzichte van het totaal van 2022. Dit sluit aan bij een landelijke trend: zowel bij de landelijke Politie als bij de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) werden in 2023 meer incidenten en voorvallen geregistreerd. Er zijn verschillen tussen landelijke cijfers en de cijfers die betrekking hebben op de regio's Haaglanden en Hollands Midden. Zo registreerden de ADV's in Haaglanden en Hollands Midden in 2023 relatief minder meldingen over discriminatie op basis van herkomst/huidskleur en seksuele gerichtheid/identiteit en meer op niet-wettelijke gronden. Kijken we naar de meldingen bij de Politie, dan valt ook iets op: discriminatie op grond van seksuele gerichtheid is bij de Politie al jaren de op één na meest geregistreerde discriminatiegrond (rondom 38% van het totaal), terwijl de verdeling bij de ADV sterk kan variëren (tussen 4 en 8 % van alle registraties). Ook is het opvallend dat personen die antisemitisme willen melden in de regio dat vooral doen bij de Politie, terwijl discriminatie op grond van handicap, geslacht en leeftijd vooral bij de ADV's wordt gemeld. In de Monitor Discriminatie Haaglanden en Hollands Midden 2023 wordt aandacht gevraagd voor twee punten die van belang zijn voor de gewenste vergroting van de betrouwbaarheid van de cijfers. Het eerste punt gaat over de eerder genoemde toename van meldingen van ervaren discriminatie op niet-wettelijke gronden, waarbij sommige meldingen gebaseerd zijn op intuïtieve oordelen en andere op oordelen over onrechtvaardigheid. Beide categorieën worden serieus genomen, maar meldingen gebaseerd op oordelen vormen een uitdaging voor wetgevers en organisaties die zich bezighouden met discriminatiebestrijding. Het tweede punt betreft de categorisering van discriminatie op grond van herkomst/huidskleur, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen risicomijdende discriminatie en aversieve discriminatie. Dit heeft gevolgen voor de informatiepositie van instanties en de kwaliteit van de opvang en ondersteuning van slachtoffers. Met name ADV's zullen manieren moeten zoeken om deze te verbeteren.

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2191/?tmstv=1714037063>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Meldpunten

Klachtbehandeling

Den Haag

Zuid-Holland

Gehandicapten

CODE: 001.24

TITEL: Jaarverslag 2023. Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA)

UITGAVE: Amsterdam : Amsterdam : Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA) , 2024

SAMENVATTING: Jaarverslag over 2023 van het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA).

Bevat een overzicht over de meldingen over discriminatie die in 2021 in de politie-eenheid Amsterdam (gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Uithoorn, Aalsmeer en Ouder-Amstel) zijn behandeld door de regionale

antidiscriminatievoorziening (Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam of MDRA)

.In 2022 n iln 2023 heeft het MDRA 862 meldingen ontvangen, een significante

toename in vergelijking met de 648 meldingen in 2022. De stijging is

grotendeels te verklaren door het feit dat men te maken heeft met een verharde maatschappij waarin discriminatie en racisme nog steeds een veelkoppig monster

zijn. Het meldpunt zet zich tevens in om de zichtbaarheid en vindbaarheid te

verhogen waardoor steeds meer mensen het MDRA weten te vinden. Daarnaast is het

evident dat belangrijke (maatschappelijke) gebeurtenissen een effect hebben op

het toenemen van ervaringen van discriminatie. Zo werden posters en

regenboogvlaggen gedurende de Pride in Amsterdam en Weesp vernield en

resulteerde de verkiezingsoverwinning van Geert Wilders voor een 'gevoel van

legitimiteit' om discriminerende uitspraken te doen. Verder is het opvallend

dat de meldingen van 2023, op basis van alle discriminatiegronden, zijn

gestegen. Jaar op jaar worden de meeste meldingen van discriminatie gemaakt op

grond van herkomst en huidskleur. Dit betreft ook 2023 waar discriminatie op

grond van herkomst en huidskleur ruim 51% van alle meldingen beslaat. Ook is

het opvallend dat discriminatie op grond van geslacht, beperking en/of

chronische ziekte, seksuele geaardheid, moslimdiscriminatie en antisemitisme

sterk zijn gestegen. Het MDRA zet zich in 2024 wederom in om de zichtbaarheid

en meldingsbereidheid onder de inwoners van Amsterdam-breed te vergroten.

LINK: <https://discriminatie.nl/download/2188/?tmstv=1714037063>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Amsterdam

Noord-Holland

Meldpunten

Klachtbehandeling

Etnische minderheden

CODE: 001.24

TITEL: Discriminatieklimaat Groningen : Resultaten 5-meting september 2022

AUTEUR(S): Veldkamp, C.

Hoeve, R. van der

UITGAVE: Amsterdam / Enschede : I&O Research , 2022

SAMENVATTING: Dit rapport beschrijft een quickscan naar het discriminatieklimaat in de provincie Groningen. Het is een herhaling van een vergelijkbare quickscan die in 2009, 2012, 2016 en 2018 werden uitgevoerd. Het gaat om de 4-meting (gerekend vanaf de nulmeting) of de 5-meting (gerekend vanaf 1). Het onderzoek vond plaats via een online enquête onder Groningse leden van twee landelijke panels: het Panelclixpanel en het I&O Researchpanel. De werkwijze van het onderzoek was grotendeels gelijk aan de eerdere metingen. Het onderzoek vond plaats via een online enquête onder Groningse leden van twee landelijke panels: het I&O Research panel en het panel van Panelclix. Het veldwerk voor het onderzoek liep van midden tot eind september 2022. Ruim 1.200 inwoners van 18 jaar en ouder deden mee aan het onderzoek en vulden de online vragenlijst in. In de rapportage worden de uitkomsten waar mogelijk vergeleken met de resultaten van de voorgaande metingen. Verschillen tussen de resultaten van eerdere metingen worden beschreven als deze groter of gelijk zijn dan 3 procent (bij percentages). De meeste Groningers voelen zich veilig en thuis in hun woonplaats. Ook zien we dat inwoners de mate van discriminatie in hun woonplaats en wijk lager lijken in te schatten dan in Nederland. Een meerderheid vindt dat de aanwezigheid van verschillende groepen de samenleving mooier maakt (59%), een kleinere groep (44%) zou het positief vinden als er meer mensen met een andere culturele achtergrond in hun buurt komen wonen. Volgens 10 procent heeft het asielzoekerscentrum in Ter Apel een negatief effect op hun buurt. Ruim een kwart van de inwoners geeft aan dat zij gediscrimineerd is de afgelopen 12 maanden (27%). Hoewel de toename ten opzichte van 2018 niet significant is, zien we wel een stijgende trend sinds 2009. De meest genoemde discriminatiegronden zijn leeftijd (25%) en geslacht (22%). Ook handicap/chronische ziekte, inkomen en seksuele intimidatie/seksisme staan in de top vijf. De vaakst genoemde uitingen zijn 'anders behandeld dan anderen' (55%), discriminerende opmerkingen/schelden (37%) en contact vermijden (23%). Op het werk (38%) en in de buurt of op straat (34%) zijn de meest genoemde locaties. De helft van de Groningers die discriminatie op werk heeft meegemaakt geeft aan dat er geen omstanders waren (46%). Vier op de tien geven aan dat er wel iemand bij was, maar dat niemand ingreep. Bij 12 procent greep wel iemand in, dit is minder dan in 2018 (22%). De meerderheid (71%) is nog steeds werkzaam bij de werkgever of stage waar hij/zij gediscrimineerd werd. De meerderheid van de inwoners die geen discriminatie op werk heeft meegemaakt, zegt dat als ze dit wel zou meemaken, dit zou melden bij een vertrouwenspersoon (62%). Dertien procent zou het bij een discriminatiemeldpunt melden.

LINK: <https://www.discriminatiemeldpunt.nl/uploads/discriminatieklimaat-groningen-2022.pdf>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Groningen

Meldpunten

Etnische minderheden

CODE: 001.22

TITEL: Is de politiek er voor iedereen? Een onderzoek naar ervaren representatie, institutioneel vertrouwen en politieke participatie bij personen met een migratieachtergrond.

AUTEUR(S): Dagevos, J.

Vermeulen, F.

UITGAVE: Den Haag : Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) , 2024

SAMENVATTING: Onderzoek naar ervaren representatie, institutioneel vertrouwen en politieke participatie bij personen met een migratieachtergrond. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van drie deelonderzoeken die grotendeels na elkaar zijn uitgevoerd, op elkaar voortbouwen en aanvullen (sequentieel verklarend model). Het gaat om een kwantitatief onderzoek en twee kwalitatieve onderzoeken. Voor het kwantitatief onderzoek is gebruikgemaakt van de Survey Integratie Migranten (SIM) en van de Dutch Parliamentary Election Study (DPES) en de daaraan gekoppelde eerste Dutch Ethnic Minority Election Study (DEMES). Het eerste kwalitatieve onderzoek bestaat uit zes focusgroepen: twee focusgroepen gehouden met personen met een Turkse of Marokkaanse achtergrond (uitsluitingsgrond: herkomst/religie), twee met personen met een Surinaamse en Caribisch-Nederlandse achtergrond (huidskleur, postkoloniale achtergrond) en twee met personen met een Syrische achtergrond (vluchtelingenachtergrond). Het tweede kwalitatieve onderzoek richt zich op personen die politiek en maatschappelijk actief zijn. Door deze groep in het onderzoek te betrekken, willen we meer inzicht krijgen in wat mensen beweegt om dergelijke activiteiten te ontplooiën en in hoeverre (ontwikkelingen in) het politieke en maatschappelijke discours over in- en uitsluitingsprocessen (othering) hierbij een rol hebben gespeeld. Verder hebben we in kaart gebracht welke strategieën zij hebben ontplooid om invloed uit te oefenen en welke ervaringen ze hiermee hebben opgedaan. Er zijn met 21 personen diepte-interviews gehouden. Geconcludeerd wordt dat Nederlanders met een migratieachtergrond minder vertrouwen in de politiek hebben en zich vaker niet door de politiek vertegenwoordigd voelen dan Nederlanders zonder een migratieachtergrond. Mensen met een migratieachtergrond vinden vaak dat de politiek niet naar hen luistert en dat onderwerpen die zij belangrijk vinden worden gebagatelliseerd of ter zijde worden geschoven. Gevoelens van uitsluiting spelen hierbij een belangrijke rol: dat zij, en de politici in wie zij zich herkennen en met wie zij zich identificeren, politiek niet volwaardig meedoen en meetellen. Nederlanders met een migratieachtergrond, een groeiend deel van het electoraat, vinden de politiek te wit en te weinig divers. De aanwezigheid van mensen met een migratieachtergrond in de politiek wordt belangrijk gevonden, omdat zij aandacht kunnen vragen voor onderwerpen als discriminatie en inclusie. Meer mensen met een migratieachtergrond in de politiek is echter niet voldoende. Politieke partijen als BIJ1 en DENK krijgen volgens de respondenten van het onderzoek weinig ruimte in het politieke systeem, zijn daardoor niet voldoende effectief, wat bijdraagt aan het gevoel niet door de politiek te worden vertegenwoordigd. Volgens mensen met een migratieachtergrond weten de politici onvoldoende wat er bij hen leeft en welke vraagstukken voor hen van belang zijn. Iets vergelijkbaars zien we bij Nederlanders zonder migratieachtergrond met een praktisch opleidingsniveau: ook zij vinden vaak dat politici hun leefwereld niet kennen, dat ze niet in hen zijn geïnteresseerd en op hen neerkijken. Opvattingen over discriminatie in de samenleving en over uitsluiting in het politieke systeem gaan hand in hand. Uit het SCP-onderzoek blijkt dat veel mensen met een migratieachtergrond, en vooral van de tweede generatie, ervaren dat ze niet als volwaardige burgers worden gezien; niet in het maatschappelijk leven én niet in de politiek. Wel bestaan tussen groepen aanzienlijke verschillen: personen die als vluchteling naar Nederland zijn gekomen, zijn duidelijk positiever over de Nederlandse politiek en ervaren minder discriminatie. Zij vergelijken de politieke situatie in Nederland met die in het herkomstland, die vaak een reden voor hun vlucht was. Een democratie functioneert optimaal als iedereen kan participeren, gehoord en vertegenwoordigd wordt en dit ook zo ervaart. Het is dus zorgelijk als een

grote groep Nederlanders het idee heeft dat de politiek er niet is 'voor mensen zoals zij' en minder geneigd te zijn te gaan stemmen. Er kan op die manier een vicieuze cirkel ontstaan: problemen van kiezersgroepen die minder participeren krijgen minder aandacht, het gevoel er niet toe te doen wordt verder versterkt en dat leidt vervolgens tot een grotere ervaren kloof met de politiek en nog minder politieke aandacht. Om dit te veranderen, kan de politiek zelf een rol spelen. Allereerst door na te denken over manieren waarop ondervertegenwoordigde groepen gelijkwaardige toegang krijgen tot alle onderdelen van het Nederlandse politieke systeem, zoals het parlement, gemeenteraden, maar ook tot bestuurlijke functies zoals burgemeesters en wethouders. Ten tweede kunnen politieke partijen zelf actiever werken aan diversiteits- en inclusiebeleid binnen hun organisatie. Dergelijk beleid kan ertoe leiden dat meer personen met een migratieachtergrond actief lid worden van politieke partijen en dat er meer ruimte komt om vanuit de eigen ervaring standpunten naar voren te brengen. Naast meer aandacht voor diversiteit en inclusie verwachten Nederlanders met een migratieachtergrond een goed presterende overheid die weet wat er bij hen speelt en hun problemen serieus neemt. Daarin verschillen Nederlanders met en zonder migratieachtergrond niet van elkaar. Dit wijst op het algemene belang van insluiting: dat mensen van uiteenlopende groepen (met en zonder migratieachtergrond) als waardevolle en belangrijk leden van de samenleving worden beschouwd. Dat is geen gemakkelijk opgave, maar wel noodzakelijk voor het bevorderen van politieke vertegenwoordiging en vertrouwen in het politieke systeem.

LINK: <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2024/01/25/is-de-politiek-er-voor-iedereen/Onderzoek+Is+de+politiek+er+voor+iedereen.pdf>

TREFWOORDEN: Minderhedenbeleid

Multiculturele samenleving

Overheidsbeleid

Interetnische verhoudingen

Publieke opinie

Immigratie

Politiek

Participatie

CODE: 331.24

TITEL: Monitor Discriminatie 2023 Midden-Nederland

UITGAVE: Utrecht : Art.1 Midden-Nederland / Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek / Bureau Gelijke Behandeling Flevoland / Politie-eenheid Midden-Nederland , 2024

SAMENVATTING: Rapport over de meldingen over discriminatie die in 2023 zijn verricht in de politie-eenheid Midden-Nederland door de regionale antidiscriminatievoorzieningen (Art.1 Midden-Nederland, Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland), door de politie en door het College voor de Rechten van de Mens. Cijfers worden uitgesplitst naar discriminatiegrond, maatschappelijk terrein en discriminatiewijze. Uitsplitsing vindt plaats op niveau van de politie-eenheid en van de gemeente. Art.1 Midden Nederland, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland en het Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek hebben in het jaar 2023 gezamenlijk 952 meldingen ontvangen van inwoners uit de regio Midden-Nederland. Er hebben zich 880 incidenten voorgedaan in de regio Midden-Nederland die zijn gemeld bij een van de drie ADV's of een ander ADV in het land. Discriminatie op basis van herkomst en huidskleur domineerde de meldingen, waarbij 46% van de klachten bij de ADV's en 49% bij de politie hierop betrekking had. Het College voor de Rechten van de

Mens behandelde voornamelijk zaken van discriminatie vanwege handicap of chronische ziekte, goed voor 34% van de aanvragen. De arbeidsmarkt bleef het voornaamste terrein waar discriminatie werd gemeld, inclusief alle aspecten van werkgelegenheid van werving en selectie tot ontslagprocedures. Discriminatie op basis van herkomst of huidskleur was hierbij het meest gerapporteerd (78 keer), gevolgd door discriminatie op basis van geslacht (35 keer). Ook binnen collectieve voorzieningen zoals gezondheidszorg en overheidsdiensten kwamen significante meldingen voor, voornamelijk betreffende discriminatie op grond van herkomst/huidskleur (51) en handicap/chronische ziekte (31). Binnen het publieke domein ervoeren 41 leden van de LHBTIQ+-gemeenschap discriminatie op straat, voornamelijk in de vorm van scheldpartijen, en minder vaak bedreigingen of fysiek geweld gerelateerd aan hun seksuele oriëntatie.

LINK: <https://art1middennederland.nl/wp-content/uploads/sites/3/2024/04/Monitor-2023-Midden-Nederland-DEF.pdf>

BIJLAGE: <https://art1middennederland.nl/wp-content/uploads/sites/3/2024/04/WGA-tabellen-2023-UTRECHT.pdf>

BIJLAGE: <https://art1middennederland.nl/wp-content/uploads/sites/3/2024/04/WGA-tabellen-2023-FLEVOLAND.pdf>

BIJLAGE: <https://art1middennederland.nl/wp-content/uploads/sites/3/2024/04/WGA-tabellen-2023-GOOI-EN-VECHTSTREEK.pdf>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Utrecht (prov)

Meldpunten

Utrecht (stad)

Klachtbehandeling

Flevoland

Noord-Holland

CODE: 001.24

TITEL: Burgers over democratie en rechtsstaat. Kennisnotitie voor de Staatscommissie rechtsstaat

AUTEUR(S): Noije, L. van

Ridder, J. den

UITGAVE: Den Haag : Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), 2024

SAMENVATTING: Onderzoek (kennisnotitie), verricht op verzoek van de Staatscommissie rechtsstaat, naar bestaande inzichten over de perspectieven van burgers op de democratie en rechtsstaat. De directe aanleiding daarvoor vormden de conclusies in het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag uit december 2020. Hierop dienden Tweede Kamerleden Omtzigt en Van Dam een motie in tot instelling van een staatscommissie met de taak het functioneren van de rechtsstaat te analyseren en voorstellen ter versterking ervan te doen. Voor dit onderzoek is een secundaire analyse verricht van zowel kwalitatieve als kwantitatieve bronnen, zoals focusgroepen, toelichtingen op open vragen en representatieve bevolkingsenquêtes. Het gaat om eigen SCP-werk en externe publicaties en databestanden. Wat betekenen de instituties van de democratische rechtsstaat volgens mensen en welke waarden hechten zij eraan? Hoe vinden mensen dat de instituties van de democratische rechtsstaat doorgaan en op dit moment functioneren? Wat betekent dit oordeel voor hun vertrouwen in verschillende instituties van de democratische rechtsstaat? Wat zien mensen als de belangrijkste verbeterpunten voor de democratische rechtsstaat? In de kennisnotitie staan de perspectieven van burgers op de democratische rechtsstaat centraal. Deze publieke opinie wordt veelal ingegeven door

ervaringen van mensen, hun beeldvorming en grondhoudingen. Burgerperspectieven zijn essentieel om ook de betekenis en impact van de democratische rechtsstaat op het leven van mensen te begrijpen. Het is wel belangrijk om daarbij in gedachten te houden dat de meeste mensen niet dagelijks met de rechtsstaat bezig zijn of hier vaak bewust bij stil staan. De rechtsstaat is abstract, groots en complex, waardoor mensen de consequenties van hun antwoorden niet altijd volledig overzien en we deze daarom niet te stellig moeten interpreteren. Uit dit onderzoek blijkt dat democratische waarden in principe breed worden onderschreven, maar dat ze in concrete situaties met elkaar in conflict kunnen komen. Daardoor maken mensen keuzes die strijdig met elkaar kunnen zijn. In deze kennisnotitie worden drie van deze spanningen benoemd die naar boven komen als er vanuit het perspectief van burgers wordt gekeken naar de rechtsstaat.

Allereerst is er een spanning tussen de democratie en rechtsstaat. Terwijl veruit de meeste mensen het recht op gelijke behandeling en de bescherming van rechten van minderheden erg belangrijk vinden, wordt hierbij soms wel verschil gemaakt tussen groepen. Sommigen vinden ook dat de regering de wil van de meerderheid moet volgen, ongeacht de rechten van sommige groepen. Dit wijst erop dat rechtsstatelijke waarden, zoals gelijke rechten en rechtsbescherming (van minderheden) voor mensen geen onaantastbare principes zijn, maar onder bepaalde omstandigheden mogen wijken voor de democratische meerderheid. Zo'n twee vijfde van de mensen maakt ook verschil tussen de rechten van de meerderheid en de rechten van de minderheid, terwijl grondrechten er juist zijn om de rechten van een minderheid te garanderen wanneer deze politiek onder druk staan. Respondenten lijken zich niet altijd te realiseren dat ze daarmee niet in overeenstemming redeneren met het belang dat ze aan rechtsgelijkheid en rechtsbescherming zeggen te hechten. Een andere spanning is die tussen het idee van een eensgezinde meerderheid versus het bestaan van verschillende overtuigingen in een democratie. Dé publieke opinie als een eenduidige richtlijn voor politici om op te varen bestaat niet; mensen hebben verschillende visies op de samenleving en er bestaat veel minder consensus dan veel mensen zelf lijken te denken. Het gevaar bestaat echter dat als er toch een beeld ontstaat van een eensgezinde meerderheid ('gewone mensen', 'mensen zoals ik'). Dit kan leiden tot het uitsluiten van bepaalde groepen en ondermijning van het principe van verschillende overtuigingen in onze democratie.

De derde spanning is die tussen de uitvoerende en controlerende macht. Als mensen niet tevreden zijn over het functioneren van de huidige politiek én denken dat de meerderheid van Nederland het grotendeels eens is over de belangrijkste maatschappelijke problemen en over manier waarop ze moeten worden opgelost, dan kan dat mede verklaren waarom een deel van de bevolking open staat voor een sterke leider die oppositie, parlement, rechter of wet zo nodig op een zijspoor zet. Controlerende machten worden dan niet gezien als beschermers van burgers tegen een te sterke uitvoerende macht, maar eerder als krachten die de uitvoering van de wil van het volk tegenwerken. De onvrede over de overheid komt vooral voort uit het feit dat de politiek verwachtingen niet waarmaakt. In het voorjaar van 2023 gaf 42% het vertrouwen in de Tweede Kamer en in de regering een voldoende. Uit deze kennisnotitie komen drie aandachtspunten naar voren die voor burgers van belang zijn voor hun verwachtingen en oordelen over de democratische rechtsstaat. Ten eerste is dat probleemoplossend vermogen (resultaat): de politiek voldoet niet aan de verwachtingen van burgers als het gaat om de resultaten die worden geboekt. Ten tweede gaat het om responsiviteit: de mate waarin deze resultaten een antwoord zijn op de wensen en behoeften van burgers. Tot slot speelt procedurele

rechtvaardigheid een rol: de mate waarin deze resultaten op een rechtvaardige wijze tot stand komen. Deze aspecten van overheidsfunctioneren zijn alle drie van invloed op het vertrouwen en verdienen dus alle drie aandacht.

LINK: <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2024/01/22/kennisnotitie-scp-voor-de-staatscommissie-rechtsstaat/Kennisnotitie+Staatscommissie+rechtsstaat.pdf>

LINK: <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2024/01/22/kennisnotitie-scp-voor-de-staatscommissie-rechtsstaat/Bijlagen+Kennisnotitie+Staatscommissie+rechtsstaat.pdf>

TREFWOORDEN: Publieke opinie

Nederland

Multiculturele samenleving

Discriminatie

Burgerrechten

Mensenrechten

Gelijke behandeling

CODE: 146.24

TITEL: Blind voor mens en recht : Rapport parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening

UITGAVE: Den Haag : Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2024

SAMENVATTING: Rapport 'Blind voor mens en recht', dat op 26 februari 2024 is gepubliceerd door de Parlementaire Enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening. De commissie bestaat uit leden van de Tweede Kamer. Deze commissie heeft onderzoek gedaan naar het fraudebeleid. Het rapport gaat niet alleen over de

kinderopvangtoeslagaffaire. Het rapport gaat over het beleid tegen fraude op meerdere terreinen. De parlementaire enquêtecommissie heeft van de Tweede Kamer de opdracht gekregen om te onderzoeken hoe de overheid fraude bestrijdt en welke gevolgen dat heeft voor burgers. Hierbij is volgens opdracht zowel het rapport van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag als het rapport van de Tijdelijke commissie Uitvoeringsorganisaties Klem tussen balie en beleid betrokken. Met het rapport Ongekend onrecht van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag is duidelijk geworden wat er gebeurde bij het toeslagenschandaal. Maar de vraag waarom dit heeft kunnen gebeuren, was nog niet beantwoord. In het rapport trekt de commissie conclusies en doet zij aanbevelingen om een aantal zaken te veranderen. Dit is de volledige hoofdconclusie: In een verhard politiek en maatschappelijk klimaat zijn de drie staatsmachten blind geweest voor mens en recht, waardoor levens zijn vermorzeld. Het is pijnlijk dat juist het systeem van sociale zekerheid en toeslagen dat is bedoeld om mensen te ondersteunen, diezelfde mensen in de vernieling heeft geholpen. Het kabinet en het parlement hebben gefaald, de uitvoering heeft onrechtmatig gehandeld en de rechtspraak is tekortgeschoten in het bieden van bescherming aan mensen. Hierdoor zijn grondrechten van mensen geschonden en is de rechtsstaat terzijde geschoven. Daar liggen patronen aan ten grondslag die tot op de dag van vandaag nog niet doorbroken zijn.

Deelconclusies (1.) Verkeerde keuzes bij ontwerp, invoering, uitvoering en aanpassing van wet- en regelgeving hebben de basis gelegd voor veel ellende. Het kabinet heeft zoveel fouten en verkeerde keuzes gemaakt bij het ontwerpen, invoeren en uitvoeren van de wetten en systemen in de sociale zekerheid en toeslagen, dat hier de basis is gelegd voor veel ellende voor mensen. Sommige fouten zitten al bijna twintig jaar in wet- en regelgeving. Tot op de dag van vandaag faalt de wetgever in het oplossen van deze problemen. (2.) Mensen die een foutje maakten, werden behandeld als 'fraudeur'. De fouten en verkeerde

keuzes in wet- en regelgeving leidden er onder meer toe dat het onderscheid tussen fraude – het opzettelijk onjuist gebruik maken van regelingen – en het maken van fouten is verdwenen. Mensen die een foutje maakten, kregen het stempel ‘fraudeur’. De combinatie van de verantwoordelijkheid die bij mensen is gelegd voor de juistheid van de gegevens waarop hun uitkering of toeslag werd gebaseerd, het grote risico op het maken van fouten hierbij, de potentieel hoge terugvorderingen bij onterecht verstrekte uitkeringen en toeslagen, én de zwaardere boetes die werden opgelegd bij fouten/fraude, heeft ertoe geleid dat juist de mensen die de overheid het hardst nodig hadden, het hardst zijn geraakt. (3.) Staatsmachten zijn ernstig en langdurig tekortgeschoten in het bieden van rechtsbescherming. Mensen konden voor de bescherming van hun rechten niet rekenen op de wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. De mogelijkheden voor mensen om hun recht te halen, werden door de wetgever beperkt. De uitvoerende macht heeft te weinig oog gehad voor de gevolgen van zijn besluiten voor mensen. Vervolgens heeft de bestuursrechtspraak de schrijnende gevallen die hieruit volgden, genegeerd. Dit terwijl ze hiervan wel op de hoogte was. De commissie rekent het alle staatsmachten zwaar aan dat zij hebben gefaald in het bieden van rechtsbescherming. (4.) Grondrechten op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en gelijke behandeling zijn geschonden bij het gebruik van gegevens voor fraudebestrijding. De informatisering en digitalisering heeft de overheid nieuwe mogelijkheden voor toezicht en fraudebestrijding geboden. Dit bracht een groeiende vraag naar data met zich mee. Door structurele tekortkomingen in de uitvoeringspraktijk van risicogericht toezicht in de sociale zekerheid en toeslagen zijn bepaalde groepen mensen vaker in beeld gekomen als mogelijke fraudeurs. Daarbij zijn de grondrechten op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en gelijke behandeling geschonden. Wettelijke kaders werden in de praktijk niet nageleefd en waarborgen werden niet toegepast. De overheid is blind geweest voor het feit dat achter elk (persoons)gegeven een mens schuilgaat en dat de waarborgen voor het uitwisselen, gebruiken en koppelen van gegevens daarmee ook waarborgen voor mensen zijn. (5.) Politiek heeft financiële keuzes gemaakt zonder oog voor de gevolgen voor mensen. Ondoordachte bezuinigingen, dwingende financiële kaders en perverse prikkels hebben geleid tot een verharding van het fraudebeleid. Uitvoeringsorganisaties hebben door de jaren heen fors moeten bezuinigen, omdat de politiek dacht dat dit pijnloos kon. De politiek heeft geen duidelijke keuzes gemaakt over de invulling van de bezuinigingen en dit overgelaten aan de uitvoeringsorganisaties. Dat resulteerde onder meer in een verlies van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast leidden de bezuinigingen tot zogenoemde businesscases in de uitvoering. De opbrengsten van onterecht uitgekeerde uitkeringen of toeslagen waren aanleiding om op zoek te gaan naar extra fraudegevallen, ook als die er niet waren. Door deze financiële dominantie in de besluitvorming zijn mensen in de praktijk nog harder geraakt. (6.) Kamerleden hebben actief bijgedragen aan een hard fraudebeleid en ellende voor mensen niet weten te voorkomen. Het parlement heeft in meerderheid gefaald in haar wetgevende en controlerende taak en is hiermee medeverantwoordelijk voor de basis van de ellende voor mensen. Kamerleden hebben een zware verantwoordelijkheid als het gaat om het goedkeuren van wetten. Wetgeving in Nederland kan niet ontstaan zonder instemming van een meerderheid in het parlement. De Tweede Kamer heeft ingestemd met kwalitatief slechte wetten en vervolgens verzaakt ontwerpfouten in de wetten te herstellen. Ook hebben Kamerleden en journalisten een aanjagende rol gespeeld in de verharding van het fraudebeleid. In het samenspel van politiek en media overheersten enkelvoudige

beelden, waardoor de werkelijkheid geweld is aangedaan.

LINK: https://files.tweedekamer.nl/sites/default/files/2024-02/Rapport%20PEFD%20Blind%20voor%20mens%20en%20recht%2026022024_0.pdf

TREFWOORDEN: Antidiscriminatiebeleid

Discriminatie

Racisme

Discriminatiebestrijding

Etnisch profileren

Sociale zekerheid

Rechtspositie

CODE: 323.24

TITEL: Ook de 'nieuwe' PVV stemmer stemde vooral tegen migratie en uit politiek protest

UIT: Stuk Rood Vlees, 21 December 2023

AUTEUR(S): Lubbers, M.

Jacobs, K.

Spierings, N.

Voogd, R.

UITGAVE: 2023

SAMENVATTING: Artikel gepubliceerd op het politicologen-blog Stuk Rood Vlees (SRV) over de overwinning van de PVV tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2023 toen de PVV de grootste partij werd in de Tweede Kamer met 37 zetels. Het artikel is gebaseerd op een analyse van de voorlopige resultaten van het kiezersonderzoek van het Nationaal Kiezersonderzoek (NKO). Sinds 1971 voert Stichting Kiezersonderzoek Nederland (SKON) het NKO uit rond iedere Tweede Kamer-verkiezingen. De resultaten van de analyse laten een beeld zien dat al bij al niet verrassend kan zijn en in lijn is met bestaand onderzoek: zowel de trouwe als de nieuwe PVV-kiezer wil minder migratie, meer assimilatie en is wantrouwend ten aanzien van de politiek, zij het dat de nieuwe PVV-kiezer dit in mindere mate is. Veel PVV-kiezers kwamen dan ook uit op de PVV als ze stemwijzers invulden. Strategisch stemgedrag was – niet verrassend – een relevant motief voor veel nieuwe PVV-kiezers. En hoewel strategisch stemmen vaak in verband wordt gebracht met teleurstelling nadien, was dat niet het geval voor de strategische PVV-stemmer – die was immers een winnaar. Tot slot viel op dat hoewel er in media naar de verkiezingen werd gewezen op een stevige groep hoger/theoretisch opgeleide en moslimkiezers die PVV zouden stemmen, bleek dit niet of nauwelijks het geval. Vooral de PVV-stemmende moslim bleek een zeldzame uitzondering. Door op deze groep te focussen werd bovendien over het hoofd gezien dat Nederlanders met een achtergrond uit Suriname, de voormalige Nederlandse Antillen, Oost-Azië, Indonesië en overig Latijns-Amerika wél vaak PVV stemden.

LINK: <https://stukroodvlees.nl/ook-de-nieuwe-pvv-stemmer-stemde-vooral-tegen-migratie-en-uit-politiek-protest/>

TREFWOORDEN: Etnische minderheden

Nederland

Discriminatie

Xenofobie

Stemgedrag

Autochtonen

Verkiezingen

Migratie-ervaringen

CODE: 331.23

TITEL: Feiten over stotteren

UITGAVE: Nijkerk : Stichting Stotterfonds, 2022

SAMENVATTING: Folder met informatie over stotteren. Ingegaan wordt op oorzaak van stotteren, de ontwikkeling van stotteren bij opgroeien, behandeling van stotteren.

LINK: <https://www.stotteren.nl/ouders/849-feiten-over-stotteren.html>

TREFWOORDEN: VO - Voortgezet onderwijs

Basisonderwijs (Primair-)

Gehandicapten

Passend onderwijs

Opvoeding

CODE: 741.22

TITEL: Niet snel gechoqueerd : Verkenning naar ervaren en gesignaleerde discriminatie door consulenten van Vraagwijzer Rotterdam

AUTEUR(S): Tuin, I. van der

UITGAVE: Rotterdam : IDEM Rotterdam - Expertisecentrum voor een Inclusieve Stad, 2024

SAMENVATTING: Verkennend onderzoek naar ervaren en gesignaleerde discriminatie door consulenten van Vraagwijzer Rotterdam. De afdeling Vraagwijzer heeft binnen het

Rotterdamse sociaal domein een belangrijke functie als laagdrempelige toegangspoort tot ondersteuning en zorg. Medewerkers van Vraagwijzer werken met

cliënten in een kwetsbare situatie bij wie de emoties hoog zitten. Deze

verkenning bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek, een digitale

vragenlijst en interviews met medewerkers van Vraagwijzer. Hieronder worden de

belangrijkste conclusies op basis van de digitale vragenlijst en de interviews

op een rij gezet:. De geïnterviewde medewerkers van Vraagwijzer, een afdeling

van de gemeente Rotterdam waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen met

hulpvragen, geven aan dat ze in hun werk weinig aandacht besteden aan

discriminatie die ze zelf, hun collega's en/of cliënten ervaren. Hun beeld van

hoe (expliciete) discriminatie tot uiting komt verschilt per persoon.

. Emoties zitten vaak hoog bij de burgers die Vraagwijzer bezoeken, omdat ze gefrustreerd

zijn door de problemen die ze ervaren. Die frustratie komt regelmatig tot

uiting in discriminerende opmerkingen en/of gedrag tegenover medewerkers.. Meer

dan de helft van de medewerkers die de digitale vragenlijst hebben ingevuld,

heeft discriminatie ervaren tijdens het werk (18 respondenten, wat neerkomt op

55%).

. Bijna de helft van de medewerkers die de digitale vragenlijst hebben

ingevuld (14 van de 30, wat neerkomt op 47 procent) geeft aan dat ze het

afgelopen jaar te maken hebben gehad met discriminatie vanwege hun etnisch

-culturele achtergrond en/of huidskleur.

. Bijna een kwart van de respondenten (7

van de 29) geeft aan het afgelopen jaar uitgescholden te zijn vanwege hun

etnisch-culturele achtergrond en/of huidskleur. Evenveel respondenten zijn naar

hun idee om die reden geweigerd door een cliënt.. Er zit overlap tussen

medewerkers die discriminatie ervaren vanwege etnisch-culturele achtergrond en

vanwege religie. Op basis van de verkenning lijkt het erop dat (zichtbaar)

moslim medewerkers van Vraagwijzer relatief vaak te maken met discriminatie

door cliënten.

. Enkele medewerkers geven aan discriminatie te hebben ervaren

vanwege hun sekse/gender of seksuele oriëntatie. Concreet gaat het onder andere

om cliënten die niet door een vrouw geholpen willen worden.. Meer dan de helft

van de medewerkers die de digitale vragenlijst hebben ingevuld, heeft in het afgelopen jaar weleens gezien dat een collega ongelijk werd behandeld door een cliënt, waarbij discriminatie naar hun idee een rol speelde. Iets minder dan de helft van de respondenten heeft weleens gezien dat een collega discriminerend werd uitgescholden door een cliënt en/of werd geweigerd door een cliënt.. Respondenten die discriminatie door cliënten hebben ervaren, worden hier soms persoonlijk door geraakt. Opvallend is dat veel respondenten de discriminatie-ervaring relativeren op basis van de problematische situatie waarin de cliënt zich bevindt en/of in de loop van hun leven hebben geleerd om zich discriminatie niet persoonlijk aan te trekken.

.De reacties op discriminatie door cliënten verschillen sterk per consulent. Er lijkt geen duidelijke lijn te zijn voor de omgang met discriminerende opmerkingen en/of gedrag.. Respondenten zeggen dat ze meestal intern geen formele melding maken van discriminerend en/of ander grensoverschrijdend gedrag, omdat ze de drempel om melding te maken te hoog vinden.

. Een aanzienlijk deel van de respondenten is niet bekend met het discriminatiemeldpunt van RADAR voor inwoners van de gemeente Rotterdam – sinds 1 januari heet dit Discriminatie.nl. Iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan het discriminatiemeldpunt te kennen, maar een deel hiervan bleek dit te verwarren met een welzijnsorganisatie met dezelfde naam.

LINK: <https://idemrotterdam.nl/wp-content/uploads/2024/02/Publicatie-onderzoek-discriminatie-Vraagwijzer-definitieve-versie.pdf>

TREFWOORDEN: Discriminatie

Maatschappelijk werk

Welzijnswerk

Etnische minderheden

Interculturaliseringsproces

Rotterdam

CODE: 541.24

TITEL: Dubbel benadeeld : Een overzicht van knelpunten en discriminatie van vrouwen en meisjes met een beperking in Nederland vanuit intersectioneel perspectief

AUTEUR(S): Mans, L.

UITGAVE: Den Haag : Stichting Netwerk VN-Vrouwenverdrag, 2024

SAMENVATTING: Dit rapport bevat een eerste overzicht van de grootste knelpunten op het gebied van gender & handicap in Nederland. Deze specifieke knelpunten voor vrouwen en meisjes met een beperking doen zich voor op vrijwel alle terreinen waar het VN-Verdrag Handicap, het VN-Vrouwenverdrag en het Verdrag van Istanbul aandacht voor vragen. In opdracht van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag en in samenspraak met de Alliantie VN-Verdrag Handicap is deze informatie verzameld.

Aanbevelingen aan de regering, provincies en gemeenten die voortkomen uit de bevindingen van dit onderzoek zijn: (1.) Verbeter data over vrouwen en meisjes met een beperking is om beter inzicht te krijgen in de problemen die zij ervaren. Dat betreft niet alleen cijfermatige data. Door het samengaan van verschillende vormen van discriminatie kunnen bepaalde groepen vrouwen extra op achterstand geraken. Daar moet de regering oog voor hebben, data over verzamelen en zo nodig extra maatregelen voor treffen. Cijfermatige data over vrouwen met een beperking in relatie tot huiselijk geweld is bijvoorbeeld niet beschikbaar, omdat het een kleine groep zou betreffen. Het verbeteren van data rijkt dus verder dan cijfermatige data. Andere manieren om specifieke problematiek die deze mensen ervaren zichtbaar te maken zijn bijvoorbeeld case

-studies, beleidsonderzoek en kwalitatief onderzoek, die beleidsmakers kunnen gebruiken om effectief en inclusief beleid te ontwikkelen. (2.) Betrek ervaringskennis bij het ontwikkelen van wetten en beleid. Uit de drie verdragen (VN-Vrouwenverdrag, VN-Verdrag Handicap en het Verdrag van Istanbul) vloeit voort dat betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en experts bij het ontwikkelen van wetten en beleid essentieel is. De toezichthoudende comités hebben de regering er al meermaals op gewezen. Dit overzicht van specifieke knelpunten voor vrouwen en meisjes met een beperking laat zien dat het brede scala aan onderwerpen zien, waarvoor dit geldt. Om effectief te kunnen bijdragen aan de uitvoering van de verschillende verdragen en noodzakelijke specifieke beleid, is het belangrijk dat landelijke en lokale overheden financiering veiligstellen van (vaak kleinere) organisaties die deze kennis in huis hebben. Aanbevelingen voor het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, de Alliantie VN-Verdrag Handicap en het bredere maatschappelijk middenveld zijn: (3.) Werk als verschillende belangenorganisaties samen om het beperkte zicht dat elke organisatie heeft op de knelpunten van vrouwen en meisjes (inclusief trans personen) en non-binaire personen met een beperking, te vergroten. (4.) Gebruik bestaande kennis over de positie van vrouwen en meisjes met een beperking in schaduwrapportages om deze voor het voetlicht te brengen bij de betreffende toezichthoudende comités. Het maatschappelijk middenveld kan krachten nog meer bundelen om aandacht te vragen voor specifieke kwesties waar vrouwen en meisjes met een beperking mee te maken hebben in hun schaduwrapportages voor de betreffende verdragen. Een voorbeeld hiervan vormt dit rapport dat voortkomt uit een samenwerking tussen het Netwerk VN-Vrouwenverdrag en de Alliantie VN-Verdrag Handicap en versnipperde informatie samenbrengt

LINK: https://sociaalweb.nl/wp-content/uploads/po_assets/940576.pdf

TREFWOORDEN: Vrouwen

Vrouwenhandel

Nederland

VN - Verenigde Naties

Mensenrechten

Transseksualiteit

Gehandicapten

CODE: 354.24

TITEL: Monitor antisemitische incidenten in Nederland 2023

UITGAVE: Den Haag : CIDI, 2024

SAMENVATTING: Overzicht van meldingen van antisemitische incidenten in het jaar 2023 die door het CIDI zijn geregistreerd. Het aantal meldingen van anti-Joodse discriminatie nam in 2023 explosief toe. In 2023 werden 379 incidenten gemeld. Dat is een stijging van 245 procent ten opzichte van 2022 toen er 155 incidenten werden geregistreerd. Vooral op scholen nam het antisemitisme schrikbarend toe. Katalysator van deze stijging is de terreuraanval van de Palestijnse politieke beweging Hamas op Israël op 7 oktober 2023. Duizenden raketten worden vanuit de Gazastrook afgevuurd en militanten van Hamas steken de grens met Israël over. Bij deze terreuraanval sterven zo'n 1200 mensen aan Israëls kant. Israël reageert met een aanval op de Gaza-strook waarbij vele doden vallen. Op 31 december zijn er bij na 22.000 doden gevallen in Gaza, volgens cijfers van het ministerie van Gezondheid van Gaza. Na 7 oktober is het aantal meldingen van antisemitische incidenten in Nederland sterk toegenomen. Joden in Nederland en de Joodse religie werden niet zelden geassocieerd met het politieke beleid in Israël en werden hierdoor het doelwit van antisemitische bejegeningen. In de

categorie 'incidenten in de directe omgeving' werd een stijging van meer dan 150% en het aantal incidenten op basis- en middelbare scholen is dit jaar zelfs vijf keer hoger dan in 2022. Joodse scholieren werden door klasgenoten uitgescholden, bedreigd en zelfs mishandeld, waarbij elk incident gepaard ging met antisemitische uitingen. Het aantal antisemitische incidenten in de categorie 'Real Life' uitingen is in 2023 met 82% gestegen. Mensen die als Joods herkenbaar over straat gaan, bijvoorbeeld door het dragen van een keppel, werden in 2023 vaak geconfronteerd met scheldpartijen of intimidatie. In 2023 ontvingen Joodse instellingen, organisaties en individuen veel haatmail, post en andere schriftelijke uitingen van antisemitisme. Bijna alle instellingen hebben dit jaar antisemitische scheldpartijen en (doods)bedreigingen ontvangen. Het aantal incidenten nam toe met 435%.

LINK: <https://www.cidi.nl/wp-content/uploads/2024/04/Monitor-Antisemitische-Incidenten-2023.pdf>

TREFWOORDEN: Nederland

Antisemitisme

Discriminatie

CODE: 021.24

TITEL: Versterking antidiscriminatievoorzieningen (ADV's)

UITGAVE: Den Haag : Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties , 2023

SAMENVATTING: In deze brief (d.d. 24 oktober 2023) informeert de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de Tweede Kamer over het proces en de maatregelen om de antidiscriminatievoorzieningen te versterken. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft adviesbureau Berenschot in kaart gebracht welke scenario's er zijn om de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) te versterken. Het rapport van Berenschot signaleert diverse knelpunten in de huidige inrichting, taken en financiering van ADV's. Deze knelpunten zijn omgezet in bouwstenen voor drie scenario's met het oog op een mogelijk toekomstige lokale aanpak van discriminatie in Nederland. Zoals eerder aangekondigd zal de minister het rapport met alle betrokken partijen in het werkveld van de ADV's bespreken door middel van het organiseren van werkconferenties in het najaar van 2023. Uit het rapport van Berenschot blijkt ook dat het hard nodig is om de ADV's al op korte termijn te versterken. Het is mogelijk om nu al een aantal maatregelen voor te bereiden, zonder dat het hierboven geschetste toekomstscenario in de knel komt. Daarbij gaat het enerzijds om een preventietaak voor ADV's en de daarvoor benodigde financiering aan gemeenten en anderzijds om het versterken van de rol van de landelijke branchevereniging van ADV's, Discriminatie.nl. Het gaat om de volgende maatregelen: - Het kabinet heeft bij Voorjaarsnota € 2,5 miljoen extra structurele middelen toegekend voor de nieuwe preventietaak van ADV's. - Burgers die melding maken bij een ADV die is aangesloten bij Discriminatie.nl, kunnen in de meeste gevallen rekenen op kwalitatieve hulp en bijstand door deze consulenten. De minister gaat bevorderen dat alle ADV's in Nederland aansluiten bij de landelijke branchevereniging Discriminatie.nl. - In het najaar van 2024 is een bredere publiekscommunicatie gepland om de meldingsbereidheid bij discriminatie te vergroten. Daarbij kan opnieuw de nieuwe naam van de bij Discriminatie.nl aangesloten ADV's breder bekend worden gemaakt.

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/cecd977d-05b8-43d8-a7bd-18b184dc6967/file>

TREFWOORDEN: Landelijke overheid

Antidiscriminatiebeleid

Meldpunten
Klachtbehandeling
Discriminatie
Etnische minderheden
Racisme
Overheidsdienst
Arbeid - Werkgelegenheid
CODE: 323.23

TITEL: Toezeggingen voorafgaand aan het Commissiedebat Discriminatie van 16 april 2024

UITGAVE: Den Haag : Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties , 2024

SAMENVATTING: In deze brief (d.d. 12 april 2024) informeert de minister van Binnenlandse en Koninkrijksrelaties (BZK) de Tweede kamer over toezeggingen voorafgaand aan het Commissiedebat Discriminatie van 16 april 2024. Er wordt ingegaan op onder meer:

. Versterking van de antidiscriminatievoorzieningen.

. Verzoek om beleidstargets of streefcijfers.

. Aanpak woondiscriminatie . Onderzoek naar

Algemene wet gelijke behandeling. Onderzoek naar ervaren racisme op de werkvloer binnen de Rijksoverheid. Rijksoverheidsuitgaven voor antidiscriminatiebeleid. Het toevoegen van discriminatiebestrijding aan de Arbovisie 2040. Rijksbreed implementeren van de Koninklijke Marechausseeuitspraak aangaande het gebruikmaken van etniciteit inrisicoprofielen. Stand van zaken rondom de vrijwillige norm voor toegankelijkbouwen

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/7cdfadee-5bce-4ae5-b59e-c35e254d93fd/file>

TREFWOORDEN: Landelijke overheid

Antidiscriminatiebeleid

Discriminatie

Etnische minderheden

Racisme

Overheidsdienst

Arbeid - Werkgelegenheid

CODE: 323.24

TITEL: Regenboogouderschap: gezinnen van nu : Handreiking lhbtqia+ emancipatie

AUTEUR(S): Jak, L.

Griffin , L.

Coster, S.

UITGAVE: Utrecht : Movisie / Stichting Meer Dan Gewenst, 2023

SAMENVATTING: Handreiking. In Nederland groeien steeds meer kinderen op in een 'regenbooggezin'. Deze handreiking, ontwikkeld in samenwerking met Stichting Meer dan Gewenst, biedt inzicht in wat een regenbooggezin is en waar wensouders en professionals aan kunnen denken bij het zoeken naar kennis en ondersteuning. Wat zijn eigenlijk de mogelijkheden voor (wens)ouders die een gezin willen vormen en hoe ervaren kinderen en ouders het om deel uit te maken van een regenbooggezin? Hoe kunnen professionals de juiste ondersteuning bieden wanneer zij werken met een regenbooggezin? In deze nieuwe handreiking worden deze vragen, en meer, beantwoord door gebruik te maken van zowel wetenschappelijk onderzoek als praktijkervaring. Een regenbooggezin is een gezin waarin minstens één ouder tot de lhbtqia+ gemeenschap behoort. Regenbooggezinnen komen in allerlei verschillende samenstellingen voor. Bijvoorbeeld gezinnen bestaande

uit twee moeders, een alleenstaande ouder, een vader en een non-binaire ouder, of een hetero vrouw en een mannenstel die samen een kind opvoeden. De vorming van een regenbooggezin kan op verschillende manieren gebeuren. Ouders kunnen ervoor kiezen om kinderen te krijgen dankzij de hulp van een sperma- of eiceldonor, via draagmoederschap, intentioneel co-ouderschap, pleegzorg of adoptie. In deze handreiking worden al deze mogelijkheden besproken, inclusief de overwegingen die wensouders in het achterhoofd kunnen houden bij elk van deze familievormen. Daarom is deze handreiking ook relevant voor personen die niet tot de lhbtqia+ gemeenschap horen, maar wel meer informatie willen over verschillende manieren om een familie te vormen. Hierbij is gebruik gemaakt van de expertise van Stichting Meer dan Gewenst.

LINK: <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2023-09/handreiking-Regenboogouderschap-gezinnen-van-nu.pdf>

TREFWOORDEN: Gemeentelijke overheid

Relatieverbetering (groepen)

Vrouwen

Biseksualiteit

Homoseksualiteit

Antidiscriminatiebeleid

Huwelijk

Transseksualiteit

Gezin

Pleegkinderen

Eénoudergezin

CODE: 172.23

TITEL: Inspraak van burgers bij lokaal regenboogbeleid. Handreiking lhbtqia+ emancipatie

AUTEUR(S): Jak, L.

Kleef, N. van

UITGAVE: Utrecht : Movisie , 2024

SAMENVATTING: Handreiking. Handreiking voor gemeenten. Bij de totstandkoming van inclusief beleid voor lesbische, homoseksuele, bi+, transgender, intersekse, queer en aseksuele personen in (Regenboog)gemeenten worden vaak lhbtqia+ inwoners zelf betrokken. In deze handreiking wordt beschreven wat het belang is van het organiseren van lokale inspraak en het betrekken van lhbtqia+ inwoners bij regenboogbeleid. Deze handreiking beschrijft de verschillende manieren om inspraak te organiseren in een gemeente. Er worden een aantal voorbeelden uitgelicht van bestaande inspraakorganen in gemeenten en er wordt een beknopt stappenplan voor gemeenten die inspraak willen organiseren bij hun regenboogbeleid gepresenteerd. Tot slot wordt de Regenboog Raad uit Purmerend uitgelicht. Deze handreiking is tot stand gekomen in samenwerking met de Gemeente Purmerend.

LINK: <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2024-03/handreiking-inspraak-van-burgers-bij-lokaal-regenboogbeleid.pdf>

TREFWOORDEN: Gemeentelijke overheid

Relatieverbetering (groepen)

Vrouwen

Biseksualiteit

Homoseksualiteit

Antidiscriminatiebeleid

Transseksualiteit

CODE: 328.24

TITEL: Stevig staan met stotteren

UITGAVE: Nijkerk : Stichting Stotterfonds, 2019

SAMENVATTING: Folder over stotteren, bedoeld voor het onderwijs en te gebruiken bij het houden van een spreekbeurt. Er wordt informatie gegeven over wat stotteren is, welke vormen stotteren heeft en wat je eraan kan doen.

LINK: https://www.stotteren.nl/images/webshop/SF_FolderKLAS_KINDEREN_2019_WEB.pdf

TREFWOORDEN: VO - Voortgezet onderwijs

Basisonderwijs (Primair-)

Gehandicapten

Passend onderwijs

CODE: 741.19

TITEL: Eerste voortgangsrapportage. Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie 2022-2025.

UITGAVE: Den Haag : Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2023

SAMENVATTING: Voortgangsrapportage van de implementatie van het "Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie voor de periode 2022-2025" zoals gestuurd op 7 september 2023 met brief naar de Tweede Kamer door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het gaat om het actieplan plan dat op 14 juli 2022 werd gestuurd naar de Tweede Kamer. Dit actieplan kent een integrale aanpak die toeziet op het tegengaan van discriminatie, het bevorderen van gelijkwaardige kansen en op bewustwording rond diversiteit en inclusie.

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/8fcdd00a-d9cd-4ed3-91a7-a00aacfa5dfb/file>

TREFWOORDEN: Etnische minderheden

Discriminatie

Overheidsbeleid

Arbeid - Werkgelegenheid

Antidiscriminatiebeleid

CODE: 323.23

TITEL: How subtly it works. Trends and differences of perceived labour market discrimination among intersectional identities in the Netherlands

AUTEUR(S): Brethouwer, M.W.

UITGAVE: eigen uitgave, 2020

SAMENVATTING: Master thesis (scriptie), Utrecht University - Faculty of Social Sciences Interdisciplinary, Social Sciences Social Policy and Public Health. Previous research on labour market discrimination in the Netherlands has largely focused on the role of ethnicity. The goal of this study was to investigate trends in labour market discrimination, taking into account a more nuanced distinction between multiple ethnic groups in the Netherlands as well as the role of intersectional gender and ethnic identities. Two contrasting expectations were drawn up, the first one states that labour market discrimination has declined over time in the Dutch context, while on the other hand, it was expected that labour market discrimination has increased. Further, this study included an intersectional approach by taking into account the effects of gender and ethnicity. According to the Double Jeopardy Hypothesis, it was expected that females with a non-western migration background faced more discrimination on the Dutch labour market than their male counterparts. On the other hand, it was expected that being male was positively related to perceived discrimination,

based upon the Subordinate Male Target Hypothesis. This study used data of the NELLS and by running a moderation model in SPSS through ANOVA via GLM the relations are tested. The results show that discrimination in the Dutch labour market has increased slightly between 2009 and 2013. Besides, two trends over time were found; the role of ethnicity and the role of gender have become more important over time concerning perceived discrimination. The degree of perceived discrimination varies between different ethnicities and genders, thereby highlighting once again the importance of an intersectional approach. The results show that particularly males experience discriminatory practices when applying for a job and in the labour market. This effect differs for males of different ethnic backgrounds. Particularly Moroccan males are oftentimes victims of labour market discrimination in the Netherlands. Moreover, the second generation Moroccan males are most often subject to perceived labour market discrimination. These findings suggest the existence of intergenerational differences, a subject that future research could look into more closely.

LINK:

https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/39319/Master%20thesis_Brethouwer.pdf?sequence=1&isAllowed=y

TREFWOORDEN: Arbeid - Werkgelegenheid

Etnische minderheden

Nederland

Diversiteitsbeleid

Werving & selectie

Discriminatie

CODE: 411.20

TITEL: Selectie aan de grens: over etnische profilering, algoritmes en het recht op non-discriminatie

UIT: Tijdschrift voor Criminologie

NUMMER: Jaargang 64, ino.3, pp. 280 - 304

AUTEUR(S): Brouwer, E.

UITGAVE: 2022

SAMENVATTING: Artikel. In 2021 deed de rechtbank Den Haag een uitspraak inzake het gebruik van etniciteit door de Koninklijke Marechaussee (KMar) in het kader van Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV). In deze zaak hadden verschillende organisaties samen met twee individuele eisers een verbod van het gebruik van etniciteit als selectiecriteria gevraagd omdat dit in strijd zou zijn met het non-discriminatieverbod. Deze eis werd afgewezen. Volgens de rechtbank was geen sprake van schending van het recht op non-discriminatie zoals neergelegd in artikel 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het gebruik van etniciteit als risico-indicator zou een legitiem doel dienen en bovendien vonden de controles niet uitsluitend op basis van etniciteit plaats, maar steeds in samenhang met andere indicatoren. In deze bijdrage onderzoekt de auteur vragen rondom etnische profilering in het grens- en migratiebeleid en gaat daarbij ook in op specifieke aspecten van het migratiebeleid die de rechtsbescherming van niet-EU-onderdanen bemoeilijken. Met deze bijdrage hoopt de auteur ook aan niet-juristen die zich met etnische profilering bezighouden, inzicht te bieden in de ingewikkelde materie van het -discriminatieverbod en onderscheid naar etniciteit.

LINK:

https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/426533/Selectie_aan_de_grens_over_etnische_profilerings_algoritmes_en_het_recht_op_non_discriminatie.pdf?sequence=1&isAllowed=y

TREFWOORDEN: Identificatieplicht

Discriminatie

Krijgsmacht

Politie-optreden

Etnisch profileren

Etnische minderheden

Racisme

CODE: 361.22

TITEL: Nivel Participatiemonitor 2010-2020. Deelname aan de samenleving van mensen met een beperking

AUTEUR(S): Knapen, J.

Bottenheft, E.

Zonneveld, E.

Aussems, C.

Boeije, H.

UITGAVE: Utrecht : Nivel , 2023

SAMENVATTING: Deze Participatiemonitor 2010-2020 biedt inzicht in de ontwikkelingen in participatie van mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en vergelijkt deze met de algemene bevolking. Alle gegevens uit dit rapport zijn verzameld met jaarlijkse vragenlijsten onder deelnemers van drie Nivel-panels.

Deelnemers met een lichamelijke beperking komen uit het Nationaal Panel Chronisch zieken en Gehandicapten (NPCG). Het NPCG bestaat uit ongeveer 3.200 zelfstandig wonende mensen van 15 jaar en ouder met een somatische chronische ziekte en/of een lichamelijke beperking. Deelnemers met een verstandelijke beperking komen uit het Panel Samen Leven (PSL). Dit bestaat uit ongeveer 400 mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking van 15 jaar en ouder en uit ruim 300 naasten (zoals ouders of broers en zussen) van mensen met een verstandelijke beperking. Het Consumentenpanel Gezondheidszorg (CoPa) is samengesteld uit 11.000 mensen van 18 jaar en ouder, waaruit steekproeven getrokken kunnen worden die qua leeftijd en geslacht een afspiegeling zijn van de Nederlandse bevolking. De Participatiemonitor laat over ruim tien jaar duidelijke patronen zien. Over het algemeen nemen mensen met een beperking minder deel aan de samenleving dan mensen in de algemene bevolking. Daarnaast zien we dat mensen met een lichamelijke beperking meer participeren dan mensen met een verstandelijke beperking, met uitzondering van een aantal voorzieningen die speciaal voor deze laatste groep worden georganiseerd. Ook zien we, en dat geldt voor beide groepen, dat hoe ernstiger de beperking is hoe minder men participeert. De conclusie is dat mensen met een beperking niet altijd op gelijke voet kunnen deelnemen aan de maatschappij. Geconcludeerd wordt per maatschappelijk domein:

t• Tussen 2019 en 2020 is de mobiliteit van mensen met een lichamelijke of een verstandelijke beperking gedaald. Ook in de algemene bevolking zien we een daling, maar omdat de afname in mobiliteit sterker is bij mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking dan in de algemene bevolking is het verschil in mobiliteit groter geworden.

• In de periode daarvoor (2010-2019)

bleef de mobiliteit (buitenshuis komen en gebruik OV) van mensen met een

lichamelijke of verstandelijke beperking stabiel. Bij de algemene bevolking is in deze periode een daling te zien in dagelijks buitenshuis komen. Alhoewel mensen met een beperking veel minder mobiel zijn dan de algemene bevolking, is het verschil over de jaren heen iets kleiner geworden.

- Het gebruik van buurtvoorzieningen, zoals winkels, banken en postkantoren, is in zijn totaliteit bij mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking afgenomen tussen 2019 en 2020 en ook in de algemene bevolking. Alle groepen gingen minder uit naar bijvoorbeeld een restaurant of café tussen 2019 en 2020. Deze afname is het grootst bij mensen met een verstandelijke beperking. Het verschil met de algemene bevolking was voor deze groep al het grootst en is dus groter geworden. Het verschil in uitgaan tussen mensen met een lichamelijke beperking en de algemene bevolking is gelijk gebleven.
- Op de lange termijn 2010-2019 is uitgaan toegenomen onder mensen met een lichamelijke beperking en in de algemene bevolking en stabiel gebleven bij mensen met een verstandelijke beperking. Hierdoor is de achterstand in participatie van mensen met een verstandelijke beperking op dit gebied groter geworden vergeleken met de algemene bevolking
- Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking namen tussen 2019 en 2020 minder deel aan culturele verenigingsactiviteiten, zoals een zang- of toneelvereniging.
- Bij het doen van betaald werk bestaat het grootste verschil tussen mensen met een lichamelijke beperking en de algemene bevolking. We rapporteren dat hier niet voor mensen met een verstandelijke beperking. In 2020 hadden twee keer zoveel mensen tussen de 18 en 65 jaar oud in de algemene bevolking betaald werk dan in dezelfde leeftijdsgroep van mensen met een lichamelijke beperking. Het aandeel mensen met betaald werk was in beide groepen in 2020 stabiel ten opzichte van 2019 waardoor het verschil hetzelfde bleef.
- Als we kijken naar de ruim tien jaar daarvoor (2010-2019) blijft de arbeidsparticipatie van mensen met een lichamelijke beperking en de algemene bevolking gelijk en dus blijft ook het verschil gelijk. In alle jaren heeft een kleiner aandeel van de mensen met een lichamelijke beperking betaald werk dan het aandeel in de algemene bevolking.

Sociale contacten en eenzaamheid

- Het onderzoek laat zien dat van alle groepen bijna iedereen maandelijks fysiek sociaal contact had en dat dit niet veranderde tussen 2019 en 2020. Het maandelijks contact met vrienden of goede kennissen en met buurtgenoten bleef bij alle groepen stabiel in 2020. Mensen met een verstandelijke beperking hebben veel minder van deze contacten dan de algemene bevolking en mensen met een lichamelijke beperking.
- Over de jaren heen (2010-2019) is er alleen een licht dalende trend bij de algemene bevolking in het aandeel dat maandelijks een fysieke ontmoeting heeft met anderen. Hierdoor is het verschil met mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking kleiner geworden. Contact met familie is bij alle groepen stabiel in deze periode. Dit aandeel is bij mensen met een verstandelijke beperking het grootst.
- Tussen 2019 en 2020 is een groter aandeel van mensen met een lichamelijke beperking zich eenzaam gaan voelen.

LINK: <https://nivel.nl/sites/default/files/bestanden/1003884.pdf>

TREFWOORDEN: Gehandicapten

Leefsituatie

Maatschappelijke positie

Participatie
Overheidsbeleid
Discriminatie
Arbeid - Werkgelegenheid
CODE: 323.23

TITEL: Monitoring Onbeperkt meedoen! Eindrapportage overkoepelende indicatoren: 2016-2020

AUTEUR(S): Menting, J.

Zonneveld, E.

Hulsbosch, L.

Aussems, C.

Boeije, H.

UITGAVE: Utrecht : Nivel , 2021

SAMENVATTING: Derde meting (en eindmeting) van de overkoepelende indicatoren van het beleidsprogramma "Onbeperkt meedoen!". In 2018 publiceerde het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) samen met vele partners het programma 'VN-verdrag Onbeperkt meedoen!'. Het programma kent als basis het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap. De ambitie van het programma is dat mensen met een beperking meer naar eigen wens en vermogen kunnen meedoen aan de samenleving, net als ieder ander. Het Nivel monitort de voortgang van de overkoepelende indicatoren van dit programma. Door middel van regelmatige metingen onder verschillende doelgroepen worden de ontwikkelingen op het gebied van participatie gevolgd. De metingen zijn afkomstig uit de Nivel Participatiemonitor en databronnen van het Trimbos-instituut en de Patiëntenfederatie Nederland. In al deze bronnen vullen mensen met een beperking zelf vragenlijsten in over hun participatie. In deze derde meting (eindmeting) worden de ontwikkelingen in participatie gerapporteerd over de jaren 2016, 2018, 2019 en 2020. Dit rapport volgt de eerdere twee rapportages uit 2019 en 2020 op. We hebben hiertoe de participatie van mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking en van mensen met een psychische aandoening op verschillende deelgebieden gemeten, zoals het ondernemen van activiteiten in de vrije tijd, het gebruik van openbaar vervoer en het verrichten van betaald werk. Waar mogelijk is dit vergeleken met de algemene bevolking. Ook is gekeken naar (ontwikkelingen) in participatie naar wens en vermogen van deze doelgroepen.

Cluster 1 – Ontwikkelingen in participatie op deelgebieden. In cluster 1 is participatie onderzocht op negen deelgebieden: (1) gebruikmaken van buurtvoorzieningen, (2) buitenshuis komen, (3) gebruikmaken van het openbaar vervoer, (4) betaald werk hebben, (5) vrijwilligerswerk doen, (6) een opleiding of werkgerelateerde cursus volgen, (7) uitgaansgelegenheden bezoeken, (8) activiteiten in verenigingsverband en/of cursussen doen, en (9) contact hebben met vrienden of goede kennissen. Over het algemeen doen mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en mensen met een psychische aandoening in alle vier jaren minder mee dan mensen uit de algemene bevolking. Met name op het gebied van betaald werk is het verschil tussen deze doelgroepen en de algemene bevolking groot. Maar er zijn ook uitzonderingen. Zo ontmoeten mensen met een lichamelijke beperking in alle vier jaren nagenoeg even vaak vrienden als mensen in de algemene bevolking en wordt door mensen met een psychische aandoening vaker vrijwilligerswerk gedaan en gebruikgemaakt van het openbaar vervoer dan door de algemene bevolking. Tot en met 2019 ondernemen mensen met een verstandelijke beperking daarnaast relatief

vaker een verenigingsactiviteit en/of cursus dan de algemene bevolking. De coronapandemie en genomen maatregelen in 2020 lijken invloed te hebben op participatie. In 2020 is een afname zichtbaar op verschillende deelgebieden van participatie ten opzichte van het jaar ervoor, voor alle doelgroepen en de algemene bevolking. Hoewel alle groepen in dat jaar bijvoorbeeld minder gebruikmaken van het openbaar vervoer en minder uitganggelegenheden bezoeken, zijn vooral in de groep mensen met een verstandelijke beperking (veel) grote afnames op verschillende deelgebieden van participatie te zien.

Cluster 2 – Participatie naar wens en vermogen Voor mensen met een lichamelijke beperking of psychische aandoening is onderzocht in welke mate zij het gevoel hebben mee te tellen in de maatschappij en te kunnen leven zoals zij dat willen. Ongeveer drie op de vijf mensen in beide groepen hebben in 2020 het gevoel dat zij meetellen in de maatschappij. Dat zijn er minder dan in de algemene bevolking waar circa vier op de vijf mensen dit aangeven. Voor de groep mensen met een lichamelijke beperking neemt het gevoel mee te tellen bovendien af ten opzichte van 2019, toen nog twee derde van de mensen zich mee voelde tellen in de maatschappij. Relatief minder mensen met een lichamelijke beperking of psychische aandoening geven daarnaast aan dat zij (zeer) goede mogelijkheden hebben om te leven op de manier zoals zij dat willen, vergeleken met mensen in de algemene bevolking. Voor mensen met een lichamelijke beperking zijn dat in 2020 circa twee op de drie mensen. Dit is een opvallende stijging ten opzichte van het jaar ervoor, toen nog maar de helft van de mensen aangaf hun leven vorm te kunnen geven zoals zij dat willen. Mensen met een psychische aandoening zijn het minst tevreden. Hoewel ook in deze groep een stijging in 2020 te zien is ten opzichte van het jaar ervoor, zegt nog steeds maar nauwelijks de helft van de mensen de mogelijkheid te hebben om te kunnen leven zoals zij dat willen. Ter vergelijking geeft in 2020 bijna vier op de vijf mensen in de algemene bevolking aan te kunnen leven zoals zij willen. In 2020 is aan mensen met een lichamelijke beperking en naasten van mensen met een verstandelijke beperking gevraagd in hoeverre de maatschappelijke bewustwording is veranderd over drempels die mensen met een beperking kunnen ervaren in hun deelname aan de samenleving. Het gaat hier om veranderingen sinds 2018, toen het programma Onbeperkt meedoen! startte. Mensen die een toename rapporteren, geven als reden dat er in de afgelopen drie jaar meer aandacht is gekomen vanuit de politiek en de media, en dat er meer begrip en acceptatie is bij de medemens. Mensen die een verslechtering ervaren, schrijven deze vooral toe aan een daling van betrokkenheid bij de medemens. Daarnaast is aan beide groepen gevraagd in hoeverre hun eigen mogelijkheden of die van hun naasten zijn veranderd om deel te nemen aan de samenleving. Een verslechtering in mogelijkheden wordt vooral toegeschreven aan veranderingen in de gezondheid. Een verbetering wordt gelinkt aan medische hulp (middelen), voorzieningen en het ontwikkelen van vaardigheden.

Cluster 3 – Participatie op deelgebieden van persoonlijk belang. Op vier deelgebieden is participatie gemeten van mensen met een lichamelijke beperking of psychische aandoening die zelf aangeven dat ze meedoen op deze deelgebieden belangrijk vinden. Dit laat zien hoe men participeert op domeinen die voor iemand ertoe doen. De vier deelgebieden zijn: (1) gebruikmaken van het openbaar vervoer; (2) betaald werk hebben; (3) sporten in georganiseerd verband of een vereniging; en (4) bezoeken van attractie, museum, bioscoop, of theater. De participatiegraad is hoger als men het belangrijk vindt om mee te doen op een bepaald deelgebied. Maar ook hier is de participatie op vrijwel alle deelgebieden lager bij mensen met een lichamelijke beperking of psychische aandoening dan de algemene bevolking. De grootste afstand tussen groepen is ook

hier zichtbaar op het gebied van betaald werk. Een uitzondering is het openbaar vervoer, dat vaker gebruikt wordt door mensen met een psychische aandoening die dit belangrijk vinden dan door de algemene bevolking. Conclusie en discussie Deze derde – en voorlopig laatste – rapportage beschrijft de bevindingen van participatie gedurende vier meetjaren in het kader van het programma Onbeperkt meedoen!. Het uitgangspunt van dit programma is dat iedereen naar eigen wens en vermogen kan meedoen aan de samenleving. Vanuit het perspectief van mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking, en mensen met een psychische aandoening wordt de overkoepelende ambitie van het programma gemonitord. Uit dit onderzoek blijkt dat de participatiegraad verschilt tussen de diverse deelgebieden en tussen doelgroepen. In het algemeen kan gesteld worden dat de participatiegraad van mensen met een beperking of aandoening lager is dan in de algemene bevolking, waarbij in het bijzonder op het gebied van betaald werk een groot verschil zichtbaar is. Op enkele deelgebieden participeren mensen met een beperking meer dan mensen uit de algemene bevolking. Deze uitzonderingen moeten in context geïnterpreteerd worden. Zo doen mensen met een psychische aandoening vaker vrijwilligerswerk dan mensen in de algemene bevolking, maar dit kan mogelijk toegeschreven worden aan eerdere werkloosheid en het moeilijk aan betaald werk kunnen komen.

LINK: <https://nivel.nl/sites/default/files/bestanden/1004082.pdf>

TREFWOORDEN: Gehandicapten

Leefsituatie

Maatschappelijke positie

Participatie

Overheidsbeleid

Discriminatie

CODE: 323.21

TITEL: Participatie van mensen met een beperking in 2022: arbeidsparticipatie uitgelicht

AUTEUR(S): Bottenheft, E.

Zonneveld, E.

Boeije, H.

UITGAVE: Utrecht : Nivel , 2023

SAMENVATTING: Het Nivel onderzoekt jaarlijks de deelname aan de samenleving van mensen met een beperking : de Participatiemonitor. Hierbij wordt gekeken naar participatie op 13 gebieden, zoals vervoer en ontmoetingen met andere mensen. In deze publicatie van de jaarlijkse update (editie 2022) van deze cijfers wordt ingegaan op de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking. Dit betreft zowel betaald werk als vrijwilligerswerk bij mensen met een beperking; bij mensen met een verstandelijke beperking gaan we daarnaast in op dagbesteding. In deze publicatie komen cijfermatig als ook met aanvullend kwalitatief onderzoek knelpunten aan bod die mensen ervaren en de gewenste ondersteuning bij het werk. Ook wordt aandacht besteed aan de bestaanszekerheid van mensen met een beperking. In het VN-verdrag Handicap is opgenomen dat mensen met een beperking net als ieder ander het recht op werk hebben, wat inhoudt dat zij de mogelijkheid hebben om in hun eigen levensonderhoud te voorzien via in vrijheid gekozen of aanvaard werk. Uit de Participatiemonitor kerncijfers 2022 blijkt dat minder dan de helft van de mensen met een lichamelijke beperking betaald werk heeft en een deel daarvan een relatief kleine baan. Bij mensen met een verstandelijke beperking ligt het percentage mensen met betaald werk iets boven de 10%; wel heeft bijna driekwart van hen dagbesteding. Ondanks dat we

momenteel kampen met krapte op de arbeidsmarkt, kunnen we stellen dat het arbeidspotentieel van mensen met een beperking deels onbenut blijft. Een goede toeleiding van mensen met een beperking naar werk kan eraan bijdragen dat meer mensen betaald werk doen, waarbij er extra aandacht nodig is voor intersectionaliteit. Dat wil zeggen dat mensen met een beperking ook achterstelling en uitsluiting kunnen ervaren vanwege andere achtergrondkenmerken, zoals een migratieachtergrond. Ook is het van belang dat er rekening wordt gehouden dat de stap naar werk door mensen met een beperking niet leidt tot (extra) financiële zorgen via inkomstenverrekening. Tevens telt al het werk dat mensen doen mee, niet alleen als het betaald werk is. Voor sommige mensen met een beperking is de stap naar de reguliere arbeidsmarkt momenteel te groot, maar kunnen en willen zij wel vrijwilligerswerk doen. Via vrijwilligerswerk ontmoeten zij nieuwe mensen, kunnen zij andere mensen helpen en levert het een zinvolle tijdsbesteding op. Daarnaast is vrijwilligerswerk van groot belang voor de organisaties waarvoor het gedaan wordt en houdt het de samenleving draaiende. Met de juiste afstemming en ondersteuning kunnen mensen met een beperking naar eigen vermogen een bijdrage leveren aan vrijwilligersorganisaties en de maatschappij. Over het algemeen, zo blijkt uit deze studie, zijn werkenden met een lichamelijke beperking tevreden met hun werk. Uit eerder onderzoek blijkt wel dat de inclusie op de werkvloer verbeterd kan worden: minder dan de helft van de werknemers met een lichamelijke beperking ervaart dat zij aangemoedigd wordt om zichzelf te zijn op het werk. Daarnaast blijkt dat veel mensen met een lichamelijke beperking hun werk fysiek en geestelijk zwaar vinden en dat vier op de tien denkt dat hun kansen op een promotie kleiner zijn door hun lichamelijke beperking. Voor mensen met een beperking is het vinden en behouden van werk op eigen houtje soms ingewikkeld en ondersteuning kan daarbij helpen. De uitkomsten van deze studie laten zien dat bijna vier op de tien mensen met een lichamelijke beperking zonder betaald werk nog wel betaald werk zou willen doen of daar nog over twijfelt. Met ondersteuning zou deze groep mogelijk aan het werk geholpen kunnen worden. Beschut werk kan hierin een uitkomst zijn, aangezien mensen met een beperking daar de benodigde ondersteuning krijgen. De problematiek in het vinden van werk gaat gepaard met financiële kwetsbaarheid van mensen met een beperking. Naast dat het leven voor alle Nederlanders de afgelopen jaren duurer is geworden, hebben mensen met een beperking vaak te maken met hogere zorgkosten en extra leefkosten en hebben zij een grotere kans op armoede. De meerderheid van de mensen met een beperking leeft (voor een deel) van een uitkering en voor een aanzienlijke groep mensen met een beperking geldt dat hun financiële situatie onder druk staat en/of verslechterd is. Dit is met name het geval voor de groep zonder werk. Er moet daarom nagedacht worden over verhoging van het besteedbaar inkomen en over inkomensbescherming van mensen die niet of minder kunnen werken, zodat de bestaanszekerheid van mensen met een beperking verzekerd wordt.

LINK: <https://nivel.nl/sites/default/files/bestanden/1003884.pdf>

TREFWOORDEN: Gehandicapt

Leefsituatie

Maatschappelijke positie

Participatie

Overheidsbeleid

Discriminatie

Arbeid - Werkgelegenheid

CODE: 433.23

TITEL: Place resentment in ‘the places that don’t matter’: explaining the geographic divide in populist and anti-immigration attitudes

UIT: Acta politica, Volume 58, No.2, April 2023,

AUTEUR(S): Huijsmans, T.

UITGAVE: 2023

SAMENVATTING: Paper. This study tests a novel explanation for geographic divides in populist and anti-immigration attitudes. This explanation centres around place resentment: the feeling that one’s area is ignored by policy makers and that members of one’s local community are misunderstood and disrespected by inhabitants of other areas. It argues that place resentment mediates the relationship between the type of area one inhabits and political attitudes. With representative survey data and contextual data from The Netherlands, the study shows that place resentment is an important mediator explaining how geographic divides translate into anti-immigration and populist attitudes. Place resentment is a stronger explanation for geographic variation in political attitudes than alternative explanations explored. The results suggest that place resentment plays a central role in explaining geographic polarization in Western democracies.

LINK: <https://doi.org/10.1057/s41269-022-00244-9>

TREFWOORDEN: Interetnische verhoudingen

Radicalisering

Publieke opinie

Segregatie

Xenofobie

Rechts-extremisme

Stemgedrag

CODE: 331.23

TITEL: Why some places don’t seem to matter. Socioeconomic, cultural and political determinants of place resentment

Electoral Studies

NUMMER: Volume 83. Article 102622 .<https://doi.org/10.1016/j.electstud.2023.102622>

AUTEUR(S): Huijsmans, T.

UITGAVE: 2023

SAMENVATTING: Paper. Inhabitants of rural and peripheral areas in advanced democracies display higher levels of place resentment. They feel that their area is ignored by political elites, does not get its fair share of resources, and its values are disregarded by inhabitants of other areas. Place resentment is recognized in the literature as perceptions of socioeconomic, cultural and political inequalities. Existing quantitative work studied associations with objective local socioeconomic deprivation but not with cultural and political context characteristics. Based on geo-coded survey data from the Netherlands, this study shows that place resentment is related to spatial inequalities in unemployment and knowledge economy size, but also to linguistic distance between local dialect and Standard Dutch, and proximity to living places of national MPs. Adequately understanding place resentment thus requires not only studying socioeconomic local contexts, but also a deeper understanding of the role of cultural differences and inequalities in political representation between places.

LINK: <https://hdl.handle.net/11245.1/9fca1201-55ad-45e4-a90d-1ea1737aec50>

TREFWOORDEN: Interetnische verhoudingen

Radicalisering
Publieke opinie
Segregatie
Xenofobie
Rechts-extremisme
Stemgedrag
CODE: 331.23

TITEL: Place resentment in ‘the places that don’t matter’: explaining the geographic divide in populist and anti-immigration attitudes

AUTEUR(S): Huijsmans, T.

UITGAVE: 2024

SAMENVATTING: Dissertation, University of Amsterdam (Universiteit van Amsterdam). Important political events during the last decade have sparked the idea that urban-rural splits have become a great divider in the politics of many countries. Have these divides indeed increased across advanced industrialized democracies, and how can current geographic divides be explained? In this dissertation the author studies to what extent urban and rural inhabitants have politically diverged across a range of countries, what these (increasing) divides look like in terms of voting behaviour and political attitudes, and the author zoomed in on the mechanisms through which spatial inequalities can explain geographic political divides. The first two empirical chapters (2 and 3) are devoted to the question whether urban-rural political divergence is a common phenomenon across advanced industrialized democracies. Chapter 2 puts together national election outcomes from the early 1970s until now, disaggregated at the lowest possible geographic level, for fifteen countries. Based on the resulting Urban-Rural Electoral Divides Dataset it developed a measure of urban-rural electoral divide that could be compared over time, across countries with different political institutional contexts, and between political parties. The chapter provides a first comparative overview of urban-rural electoral divergence beyond the US, UK and Canada. This reveals exceptionally strong long-term increases in these three countries, but also that urban-rural electoral divides became a more widespread phenomenon across advanced industrialized democracies in Western Europe. It increased in Germany, Switzerland and Austria over the last two decades, and more recently also in France, Spain, Denmark and the Netherlands. However, urban-rural divides vary considerably in size across countries and increased only slightly in most European countries when compared to the US, UK and Canada. High and increasing urban-rural polarization is therefore not inevitable in wealthy advanced democracies. Chapters 3, 4 and 5 are based on survey research in the Netherlands. Chapter 3 provides a more detailed overview of trends in urban-rural political divides, by focusing on urban-rural divergence in a wide range of political attitudes over the last 4 decades. It shows that attitudinal differences along the urban-rural continuum have increased, specifically when it comes to cosmopolitan nationalist issues. Importantly, this is explained by inhabitants of large cities becoming more cosmopolitan over time, not by inhabitants of other places becoming more nationalist. On ‘older’ cultural issues (euthanasia, abortion) differences have decreased over time, and for attitudes towards redistribution or general left-right orientation there are no clearly converging or diverging trends. Finally, a relatively small urban-rural difference has emerged in recent decades regarding political satisfaction: urban inhabitants are nowadays slightly more

satisfied with politics then rural inhabitants while the reverse was true in the 1980s and 1990s. In general, the urban-rural differences in political attitudes are relatively small compared to differences between educational groups. When it comes to cosmopolitan-nationalist issues, educational differences are roughly twice as large, and the difference between the effect of urbanisation and education is even bigger when it comes to political satisfaction and efficacy. Chapters 4 and 5 focus on the theoretical macro-micro mechanisms underlying the relationship between spatial inequality and geographic political divides. That is, these chapters analyse how geographic political divides can be explained by local conditions that affect people's political attitudes. Firstly, by connecting various types of objective inequalities between places to inhabitants' feelings of place-based resentment in Chapter 4. Secondly, by connecting these place-based perceptions to geographic divides in political attitudes in Chapter 5. Chapter 4 shows that variation in individuals' feelings of place-based resentment is related to not only socioeconomic, but also to cultural and political, spatial inequalities. It reinforces findings of previous research that socioeconomic spatial inequalities are related to place-based resentment and adds that these relationships hold even when political and spatial inequalities are taken into account. On top of the role of socioeconomic inequalities, inhabitants hold stronger feelings of place-based resentment when the cultural distance from the region to 'the centre' is larger, and the descriptive representation of a region in the national parliament is lower. Chapter 5 shows that these feelings of place-based resentment play a central role in explaining geographic divides in attitudes towards outgroups and elites. It explains why inhabitants of less-urbanized peripheries hold relatively strong populist and anti-immigration attitudes compared to inhabitants of central cities, and it explains this better than general sociotropic concerns.

LINK: <https://hdl.handle.net/11245.1/6d677c06-83d3-41b6-a9c6-fd8502a4ca17>

TREFWOORDEN: Interetnische verhoudingen

Radicalisering

Publieke opinie

Segregatie

Xenofobie

Rechts-extremisme

Stemgedrag

CODE: 331.24

TITEL: Strafbare discriminatie in beeld 2023 : Overzicht van de discriminatiecijfers van het Openbaar Ministerie

UITGAVE: Amsterdam : Openbaar Ministerie, 2024

SAMENVATTING: Rapport van het Openbaar Ministerie (OM) over discriminatiezaken in het jaar 2023. Met het rapport Strafbare Discriminatie in Beeld 2023 wordt inzicht gegeven in het aantal specifieke discriminatiefeiten dat in 2023 door het Openbaar Ministerie (OM) is beoordeeld en afgedaan en in het aantal in behandeling genomen commune feiten met een discriminatieaspect (kortweg codis-feiten) van het afgelopen jaar. Specifieke discriminatiefeiten zijn de feiten die strafbaar zijn op grond van een van de artikelen uit het Wetboek van Strafrecht (Sr) die specifiek gaan over discriminatie. Bij codis-feiten gaat het om commune delicten, zoals eenvoudige belediging, bedreiging of mishandeling, waar een discriminatieaspect heeft meegespeeld. In 2023 nam het

OM in totaal 211 specifieke discriminatiefeiten in behandeling. De meeste feiten hadden betrekking op de discriminatiegrond antisemitisme (122 feiten; 48%). Dit is een sterke stijging ten opzichte van 2022, die kan worden verklaard door het grote aantal ingestroomde voetbalzaken in Rotterdam, waarbij antisemitische leuzen werden geroepen en/of via het internet werden verspreid. De opvallende stijging van de discriminatiegrond antisemitisme kan niet gerelateerd worden aan feiten die verband houden met het uitbreken van de oorlog tussen Israël en Hamas op 7 oktober 2023. De discriminatiegrond ras werd 73 keer geregistreerd (29%). Evenals de voorgaande jaren betrof het overgrote deel van alle ingekomen specifieke discriminatiefeiten groepsbelediging, artikel 137c Sr (133 feiten). In 2023 stroomden de meeste discriminatiefeiten in bij het parket Rotterdam (104 feiten). De opvallend hoge instroom bij dit parket heeft te maken met verschillende voetbalwedstrijden die werden gespeeld in Rotterdam of door Feyenoord en met verschillende discriminatoire projecties die door parket Rotterdam behandeld zijn. Door het hoge aantal voetbal-gerelateerde feiten is de categorie sport de meest geregistreerde pleegplaats van de specifieke discriminatiefeiten in 2023 (38%). Er werd door het OM over 234 specifieke discriminatiefeiten een beslissing over de afdoening genomen. In 2023 zijn er 324 codis-feiten geregistreerd door het OM. Net als in de voorgaande jaren is ras de meest voorkomende discriminatiegrond (150 feiten, 39%), gevolgd door hetero of homoseksuele gerichtheid (137 feiten, 36%). Het merendeel van de codis-feiten die door het OM werd ingeschreven, betrof belediging van een individu (artikel 266 Sr; 223 feiten). De pleegplaats van de codis-feiten wasvoornamelijk het werk, waarvan het merendeel was gericht tegen personen met een publieke functie (97 feiten; 30%), gevolgd door de openbare ruimte (82 feiten; 25%) en de woonomgeving van het slachtoffer (69 feiten; 21%).

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/0c8d4706-6292-4a0b-8423-a2555bda3918/file>
BRIEF: <https://open.overheid.nl/documenten/dde97624-ef96-4bf8-9d32-e45d8cc04dab/file>

TREFWOORDEN: Rechtspraak

Openbaar Ministerie

Strafrecht

Discriminatie

Homoseksualiteit

Racisme

Discriminatiebestrijding

Antisemitisme

CODE: 361.24

TITEL: De leefwerelden van arm en rijk

AUTEUR(S): Vermeij, L.

Thijssen, L.

UITGAVE: Den Haag : Centraal Planbureau (CPB) / Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), 2024

SAMENVATTING: In dit onderzoek is gekeken hoe de leefwerelden van de 20 procent meest welvarende en de 20 procent minst welvarende Nederlanders in de leeftijd van 30 tot en met 59 jaar zich tussen 2011 en 2020 hebben ontwikkeld. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van registernetwerken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Deze studie laat zien dat de leefwerelden van Nederlanders met verschillende welvaartsniveaus inderdaad tot op zekere hoogte eenzijdig zijn. Zowel in de buurt, op het werk, in de familie als op hetschoolplein van de kinderen komen weinig welvarende Nederlanders vooral in aanraking met mensendie

net als zichzelf weinig welvarend zijn. Hoewel Nederland in vergelijking met andere Europese landen niet erg gesegregeerd is, blijkt uit dit onderzoek dat leefwerelden in tien jaar tijd wel eenzijdiger zijn geworden. Vooral in en rond de Randstad en Eindhoven zijn de leefwerelden van rijke Nederlanders eenzijdig. De woonplaatsen waar rijke inwoners het vaakst een eenzijdige leefwereld hebben, zijn welvarende gemeenten, met in de top drie Bloemendaal, Heemstede en Laren. Vooral in de noordelijke Randstad werden de leefwerelden van rijke inwoners eenzijdiger. Een belangrijke oorzaak hiervan is de forse stijging van de huizenprijzen in deze regio. Huizenbezitters werden hierdoor rijker en de regio werd minder toegankelijk voor mensen met een gemiddeld of klein budget. Arme stedelingen hebben vaker een eenzijdige leefwereld dan arme mensen elders. Verder valt op dat in een aantal clusters van gemeenten de leefwereld van de inwoners met de laagste welvaart vaak eenzijdig is. Namelijk in het oosten van Groningen, in de zuidelijke Randstad en in Zuid-Limburg. Tussen 2011 en 2020 zagen arme mensen vooral de welvaart in hun buurt verder afnemen. In deze periode ging de overheid minder doen dan voorheen om kwetsbare wijken te verbeteren en werd de rol van woningcorporaties kleiner. Onder Nederlanders met een herkomst in Marokko, Turkije en Syrië zagen we een ander patroon. De leefwerelden van de weinig welvarende mensen uit deze groep zijn relatief eenzijdig, maar sinds 2011 is hun leefwereld aanmerkelijk veelzijdiger geworden. Zij zagen vooral de welvaart toenemen in hun familiekring. De verklaring hiervoor is dat veel mensen uit deze herkomstgroep welvarender werden en dit werkt door in de leefwereld van degenen die minder welvarend zijn. Het is niet eenvoudig om iets aan de eenzijdige leefwerelden van arm en rijk te doen. Het onderscheid maken tussen mensen op basis van niveau, inkomen of leefsituatie is een bijna vanzelfsprekend onderdeel van bijvoorbeeld stedenbouw, cultuurbeleid, onderwijs en arbeidsmarkt. Eenzijdige leefwerelden ontstaan door het streven naar doelmatigheid en efficiëntie en doordat mensen willen leven volgens eigen voorkeuren en streven naar succes voor zichzelf en hun gezin. Kansen om de toenemende eenzijdige leefwerelden helpen terug te dringen, zijn er wel, onder andere op het gebied van wonen. De hernieuwde aandacht voor het verbeteren van wijken – zoals met het Programma Leefbaarheid en Veiligheid – is hiervan een voorbeeld. Het gaat dan niet alleen om de vraag wie waar woont, maar ook over hoe mensen elkaar kunnen ontmoeten. Een andere plek waar kansen liggen voor het bevorderen van meer gedeelde leefwerelden, is de werkvloer. Bij veel mensen heeft werk een centrale plek in hun leven. De manier waarop we arbeid nu hebben georganiseerd, zorgt ervoor dat verschillende groepen medewerkers elkaar niet of nauwelijks treffen. Voorbeelden hiervan zijn het onderbrengen van verschillende functies (bijvoorbeeld management, onderzoek en productie) op verschillende locaties en het uitbesteden van laagbetaalde ondersteunende diensten. Als bijvoorbeeld schoonmakers, beveiligers, receptionisten geen directe collega's zijn, staan zij op afstand van de rest van de organisatie. De impact van gescheidenheid op het werk is groot, terwijl dit zelden onderwerp van gesprek is.

LINK: <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2024/04/05/de-leefwerelden-van-arm-en-rijk/SCP+rapport+De+leefwerelden+van+arm+en+rijk+april+2024.pdf>

TREFWOORDEN: Armoede

Inkomen

Overheidsbeleid

Sociale zekerheid

Segregatie

Etnische minderheden

Relatieverbetering (groepen)
CODE: 145.24